

704

Besluit van 17 december 1975 tot herziening van hoofdstuk VI van het Algemeen Rijksambtenarenreglement en hoofdstuk III, § 6, van het Arbeidsovereenkomstenbesluit

Wij Juliana, bij de gratie Gods, Koningin der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau, enz., enz., enz.

Op de voordracht van Onze Minister van Binnenlandse Zaken a.i., van 12 augustus 1975, nr. AB75/U1361, Directoraat-Generaal voor Overheidspersoneelsbeleid, Directie Overheidspersoneelszaken, Afdeling Algemene en Juridische Zaken;

De Raad van State gehoord (advies van 8 oktober 1975, nr. 4);

Gezien het nader rapport van Onze voornoemde Minister van 15 december 1975, nr. AB75/1793, Directoraat-Generaal voor Overheidspersoneelsbeleid, Directie Overheidspersoneelszaken, Afdeling Algemene en Juridische Zaken;

Hebben goedgevonden en verstaan:

ARTIKEL I

Hoofdstuk VI van het Algemeen Rijksambtenarenreglement¹ wordt gelezen als volgt:

Bedrijfsgeneeskundige begeleiding en voorzieningen in verband met ziekte

§ 1. Bedrijfsgeneeskundige begeleiding

Artikel 35

1. De ambtenaar geniet bedrijfsgeneeskundige begeleiding overeenkomstig het bepaalde in deze paragraaf.

2. De bedrijfsgeneeskundige begeleiding van de ambtenaar geschiedt door of vanwege de bedrijfsgeneeskundige dienst in samenwerking met het bevoegd gezag volgens ter zake door of vanwege Onze Minister van Binnenlandse Zaken te stellen regelen.

Artikel 36

1. Onverminderd de mogelijkheid de arts van de bedrijfsgeneeskundige dienst rechtstreeks te consulteren ter zake van met zijn arbeidssituatie samenhangende gezondheidsproblemen kan de ambtenaar het bevoegd gezag verzoeken hem in verband hiermede aan een onderzoek vanwege de bedrijfsgeneeskundige dienst te onderwerpen.

2. De ambtenaar, die in verband met de uitoefening van zijn werkzaamheden aan bijzonder gevaar voor zijn gezondheid blootstaat dan wel voor een goede vervulling van zijn betrekking aan bijzondere gezondheidseisen moet voldoen, wordt in overleg met of op aanwijzing van de bedrijfsgeneeskundige dienst onderworpen aan een periodiek bedrijfsgeneeskundig onderzoek.

3. Het bevoegd gezag verzoekt de bedrijfsgeneeskundige dienst de ambtenaar aan een onderzoek te onderwerpen:

a. indien naar het oordeel van het bevoegd gezag gegronde redenen bestaan voor twijfel aan een goede gezondheidstoestand van de ambtenaar;

b. indien de ambtenaar niet langer volledig geschikt is gebleken voor de vervulling van zijn dienst, ten einde na te gaan of hiervoor medische oorzaken aanwezig zijn en, zo ja, of de ambtenaar geschikt kan worden geacht voor de vervulling van een andere betrekking.

4. Blijkt bij een onderzoek als bedoeld in het eerste, tweede en derde lid van een zodanige lichamelijke of geestelijke toestand, dat naar het oordeel van de bedrijfsgeneeskundige de belangen van de ambtenaar, van de dienst of van bij zijn dienstuitoefening betrokken derden zich tegen voortzetting van zijn dienst verzetten, dan wordt hij buiten dienst gesteld, tenzij het bevoegd gezag, in overleg met de bedrijfsgeneeskundige dienst, van oordeel is dat hem passende andere werkzaamheden kunnen worden opgedragen. Hij wordt in geval van buitendienststelling geacht wegens ziekte verhinderd te zijn dienst te verrichten, in welk geval de overige bepalingen van dit hoofdstuk van toepassing zijn.

5. De ambtenaar is gehouden aan een onderzoek als bedoeld in het tweede en het derde lid zijn medewerking te verlenen. Hij is tevens gehouden zijn medewerking te verlenen aan onderzoeken vanwege de bedrijfsgeneeskundige dienst, welke worden ingesteld ter beantwoording van de vraag:

a. of, in welke mate en tot welk tijdstip er sprake is van verhindering wegens ziekte zijn dienst te vervullen;

b. of verdere maatregelen of voorzieningen nodig zijn in het belang van het herstel van zijn gezondheid dan wel in het belang van het behoud, het herstel of de bevordering van zijn arbeidsgeschiktheid als bedoeld in de artikelen P 6, P 7 en P 8 van de Algemene burgerlijke pensioenwet.

6. Indien het advies van de bedrijfsgeneeskundige dienst daartoe aanleiding geeft, verzoekt het bevoegd gezag de directie van het Algemeen burgerlijk pensioenfonds de ambtenaar in aanmerking te brengen voor maatregelen of voorzieningen als bedoeld in het vorige lid onder b.

Artikel 37

1. Indien voor een ambtenaar een bedrijfsgeneeskundig onderzoek wordt aangevraagd op grond van het bepaalde in het derde lid of het vijfde lid onder b van artikel 36, doet het bevoegd gezag hem daarvan, onder vermelding van de motieven en de desbetreffende bepaling schriftelijk mededeling.

2. Het oordeel van de vanwege de bedrijfsgeneeskundige dienst optredende geneeskundige, die een onderzoek heeft verricht als bedoeld in artikel 36, wordt zo spoedig mogelijk aan de ambtenaar en aan het bevoegd gezag medegedeeld.

3. De ambtenaar, die zich met het oordeel van de in het tweede lid bedoelde geneeskundige niet kan verenigen, kan daartegen, mits binnen driemaal vierentwintig uur nadat het te zijner kennis is gebracht, onder opgave van de redenen schriftelijk bezwaar maken bij het bevoegd gezag. Indien de ambtenaar zijn behandelend geneesheer bereid heeft gevonden desge-

vraagd aan de in het vierde lid bedoelde commissie mondeling of schriftelijk zijn mening kenbaar te maken, doet hij daarvan – onder opgave van naam en adres van de arts – in het bezwaarschrift mededeling.

4. Behalve indien, na overleg met de bedrijfsgeneeskundige dienst door het gezag dat het onderzoek aanvroeg, het bezwaar van de ambtenaar reeds aanstonds voldoende gegrond wordt geacht, wordt zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk binnen vier weken na ontvangst van het bezwaarschrift door een commissie van drie geneeskundigen een hernieuwd onderzoek ingesteld. In deze commissie, die zal worden aangewezen door het hoofd van de bedrijfsgeneeskundige dienst, zal geen zitting mogen hebben de in het tweede lid bedoelde geneeskundige. De commissie deelt haar oordeel zo spoedig mogelijk mede aan het bevoegd gezag, dat vervolgens de ambtenaar daarvan in kennis stelt, alsmede aan de behandelend geneesheer van de ambtenaar.

5. De kosten van het hernieuwde onderzoek komen voor rekening van het rijk. Eventuele reis- en verblijfkosten van de ambtenaar worden hem vergoed volgens de in artikel 68, tweede lid bedoelde regelen.

Artikel 38

1. Ter beantwoording van de vraag, of volledige dienstuitoefening al dan niet blijvend uitgesloten moet worden geacht, kan de ambtenaar na overleg tussen het bevoegd gezag en de bedrijfsgeneeskundige dienst worden onderworpen aan een onderzoek, dat desverlangd kan worden bijgewoond door een door de ambtenaar gekozen geneeskundige. Deze kan ter zake mondeling of schriftelijk van advies dienen.

2. Blijkt bij het in het vorige lid bedoelde onderzoek – waaraan de ambtenaar gehouden is zijn medewerking te verlenen –, dat hij op grond van ziekte of gebreken is geraakt in een toestand van blijvende ongeschiktheid voor de vervulling van zijn betrekking, dan verzoekt het bevoegd gezag aan de directie van het Algemeen burgerlijk pensioenfonds dienaangaande een beslissing te nemen. Van dit verzoek wordt schriftelijk mededeling gedaan aan de ambtenaar.

§ 2. Bezoldiging in geval van ziekte tijdens het dienstverband

Artikel 39

1. De ambtenaar, die wegens ziekte verhinderd is zijn dienst te verrichten, geniet gedurende de kalendermaand, waarin de verhindering is ontstaan, zijn volle bezoldiging en vervolgens:

- a. voor zover het betreft een ambtenaar in vaste dienst, gedurende 18 maanden zijn volle bezoldiging en daarna 80 % van zijn bezoldiging;
- b. voor zover het betreft een ambtenaar in tijdelijke dienst, gedurende 12 maanden zijn volle bezoldiging en daarna 80 % van zijn bezoldiging.

2. Indien de ambtenaar zijn dienst gedurende zekere tijd voor ten minste 45 % verricht, worden de in het vorige lid bedoelde termijnen met die tijd verlengd.

3. Voor het bepalen van de in het eerste lid bedoelde termijnen, met inbegrip van een eventuele verlenging ingevolge het vorige lid, wordt een volgende verhindering tot dienstverrichting als een voortzetting van de vorige beschouwd, indien deze intreedt binnen dertig kalenderdagen na de dag, waarop de ambtenaar zijn dienst volledig heeft hervat.

4. De ambtenaar geniet ook na afloop van de in het eerste lid bedoelde termijnen zijn volle bezoldiging:

- a. indien en zo lang hij zijn dienst voor ten minste 45 % verricht;
- b. indien de ziekte, uit hoofde waarvan hij verhinderd is zijn dienst te verrichten, in overwegende mate haar oorzaak vindt in de aard van de hem opgedragen werkzaamheden of in de bijzondere omstandigheden, waaronder deze moesten worden verricht, en niet aan zijn schuld of onvoorzichtigheid is te wijten.

5. Ten aanzien van de ambtenaar, die wegens ziekte verhinderd is zijn dienst te verrichten, kan worden bepaald dat hij zijn dienst slechts zal mogen hervatten, indien de bedrijfsgeneeskundige dienst – onder bepaling van de mate, waarin de hervatting kan geschieden – daarvoor toestemming verleent. Deze toestemming is in ieder geval vereist, wanneer de ambtenaar gedurende meer dan een jaar volledig verhinderd is geweest tot de dienstverrichting.

Artikel 40

Indien de ambtenaar tijdens verhinding tot dienstverrichting, in het belang van zijn genezing door de bedrijfsgeneeskundige dienst wenselijk geachte arbeid voor derden verricht, worden – zolang hij krachtens artikel 39 aanspraak kan maken op betaling van zijn volle bezoldiging – de inkomsten uit deze arbeid op die bezoldiging geheel in mindering gebracht; gedurende de tijd, dat hij krachtens artikel 39 aanspraak kan maken op 80 % van zijn bezoldiging, worden bedoelde inkomsten op dat bedrag in mindering gebracht, voor zover deze 20 % van zijn bezoldiging te boven gaan.

Artikel 41

1. Geen aanspraak op betaling van bezoldiging als bedoeld in artikel 39 bestaat:

- a. indien de ziekte is voorgewend, althans zodanig overdreven voorgesteld, dat verhinding tot dienstverrichting niet kan worden aangenomen;
- b. indien de ambtenaar de verhinding tot dienstverrichting opzettelijk heeft veroorzaakt, tenzij hem daarvan op grond van zijn psychische toestand geen verwijt kan worden gemaakt;
- c. indien de verhinding wegens ziekte zich voordoet binnen een halfjaar na de in artikel 9 bedoelde geneeskundige keuring en alsdan blijkt, dat de ambtenaar hierbij onjuiste informatie omtrent zijn gezondheidstoestand heeft verstrekt of gegevens heeft verzwegen, ten gevolge waarvan de verklaring van geschiktheid, de aan het desbetreffende ambt verbonden werkzaamheden te verrichten, ten onrechte heeft plaatsgevonden, tenzij de ambtenaar aannemelijk maakt dat hij te goeder trouw heeft gehandeld.

2. De aanspraak op betaling van de bezoldiging als bedoeld in artikel 39 vervalt, wanneer en voor zolang de ambtenaar:

- a. weigert zich te onderwerpen aan een onderzoek vanwege de bedrijfsgeneeskundige dienst of, na voor zulk een onderzoek te zijn opgeroepen, zonder geldige reden niet verschijnt;
- b. weigert de volledige medewerking bedoeld in artikel P 10, eerste lid, van de Algemene burgerlijk pensioenwet, te verlenen;
- c. zonder voldoende gronden nalaat zich onder geneeskundige behandeling te stellen of te blijven stellen, dan wel zich niet houdt aan de voorschriften hem door de behandelende geneeskundige gegeven, met dien verstande dat te dezen voorschriften tot het verlenen van medewerking aan een ingreep van heelkundige aard zijn uitgezonderd;
- d. zich zodanig gedraagt, dat zijn genezing wordt belemmerd of vertraagd;

e. tijdens de verhindering dienst te verrichten voor zichzelf of voor derden arbeid verricht, tenzij dit door de bedrijfsgeneeskundige dienst in het belang van zijn genezing wenselijk wordt geacht;

f. in gebreke blijft op het door de bedrijfsgeneeskundige dienst bepaalde tijdstip en in de door deze dienst bepaalde mate zijn dienst te hervatten, tenzij hij daarvoor een inmiddels opgekomen, door deze dienst als geldig erkende reden heeft opgegeven.

3. De aanspraak op betaling van bezoldiging als bedoeld in artikel 39 kan geheel of ten dele vervallen worden verklaard, indien de ambtenaar de voorschriften overtreedt, die voor zijn tak van dienst ter zake van afwezigheid wegens ziekte zijn vastgesteld.

4. De ambtenaar kan aan een onderzoek vanwege de bedrijfsgeneeskundige dienst worden onderworpen ter beantwoording van de vraag, of zich een omstandigheid voordoet als bedoeld in het eerste lid of onder c of d van het tweede lid van dit artikel. De ambtenaar is gehouden, aan een zodanig onderzoek zijn medewerking te verlenen.

5. In de gevallen, bedoeld in het eerste, tweede en derde lid, kan Onze Minister op grond van bijzondere omstandigheden bepalen, dat het bedrag van de niet uitbetaalde bezoldiging geheel of ten dele aan anderen dan aan de ambtenaar zal worden uitbetaald. Voor zover Onze Minister van deze bevoegdheid geen gebruik heeft gemaakt, wordt de niet uitbetaalde bezoldiging alsnog aan de ambtenaar uitbetaald, wanneer de in het vierde lid van artikel 37 bedoelde commissie van geneeskundigen te zijnen gunste heeft beslist.

§ 3. Bezoldiging of uitkering wegens ziekte na beëindiging van het dienstverband

Artikel 42

1. De gewezen ambtenaar, die wegens ziekte, ontstaan voor het tijdstip van ingang van zijn ontslag, nadien nog ongeschikt is een naar aard en omvang soortgelijke betrekking te vervullen, behoudt – voor zover hij niet als herplaatsbaar verklaarde ambtenaar is herplaatst in een betrekking als bedoeld in artikel K 2, tweede lid, van de Algemene burgerlijke pensioenwet – gedurende zijn ongeschiktheid zijn laatstelijk genoten bezoldiging. Het in de vorige volzin bepaalde geldt slechts, indien en voor zover de termijnen van respectievelijk 18 en 12 kalendermaanden, als bedoeld in het eerste lid van artikel 39, nog niet zijn verstreken, met dien verstande dat voor de gewezen ambtenaar in vaste dienst, die is ontslagen in verband met het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd, een termijn van 12 maanden geldt.

2. De gewezen ambtenaar, die binnen een maand na het tijdstip van ingang van zijn ontslag wegens ziekte ongeschikt wordt een naar aard en omvang soortgelijke betrekking te vervullen, ontvangt – mits hij gedurende twee maanden onmiddellijk aan dat tijdstip voorafgaande in dienst is geweest – gedurende zijn ongeschiktheid, doch uiterlijk tot een jaar na de aanvang daarvan, zijn laatstelijk genoten bezoldiging. Dit lid, alsmede het voorgaande lid, vinden geen toepassing op hem, die na evenbedoeld tijdstip in verband met de aanvaarding van een volledige betrekking aanspraak kan maken op loon of bezoldiging, dan wel op een uitkering krachtens de Ziekte-wet.

3. Indien de gewezen ambtenaar binnen een tijdvak van 30 kalenderdagen nadat de volgens het eerste en tweede lid geregelde doorbetaling van zijn laatstelijk genoten bezoldiging in verband met zijn herstel is gestaakt, wederom wegens ziekte ongeschikt wordt een naar aard en omvang soort-

gelijke betrekking te vervullen, wordt de nieuw opgetreden ongeschiktheid als een voortzetting van de vorige ongeschiktheid beschouwd en wordt de doorbetaling hervat.

Voor het bepalen van het tijdstip, waarop de in het eerste en tweede lid bedoelde termijnen zijn verstreken, worden perioden van ongeschiktheid een naar aard en omvang soortgelijke betrekking te vervullen, welke elkaar met een onderbreking van minder dan dertig kalenderdagen zijn opgevolgd, samengeteld.

4. De gewezen ambtenaar, die hetzij op het tijdstip van ingang van zijn ontslag, nadat hij reeds gedurende de voor hem in het eerste lid van artikel 39 geldende termijn verhinderd was geweest zijn dienst te verrichten, hetzij na afloop van de periode, waarin hij krachtens het eerste, tweede of derde lid zijn laatstelijk genoten bezoldiging ontving, nog arbeidsongeschikt is, ontvangt zolang die arbeidsongeschiktheid duurt, doch uiterlijk tot de eerste dag van de maand, waarin hij de leeftijd van 65 jaar bereikt, een uitkering overeenkomstig de normen van de Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering. Deze uitkering wordt niet verleend, indien hij ter zake van dat ontslag aanspraak heeft op invaliditeitspensioen krachtens de Algemene burgerlijke pensioenwet, een uitkering krachtens Titel III van de Wet op de Noodwachters of een uitkering krachtens de Regeling uitkering wegens functioneel leeftijdsontslag dan wel weigert een verzoek te doen tot het instellen van een geneeskundig onderzoek volgens de bepalingen van de Algemene burgerlijke pensioenwet.

Het in dit lid bepaalde vindt geen toepassing op de gewezen ambtenaar, die na het tijdstip van ingang van zijn ontslag in verband met de aanvaarding van een volledige betrekking aanspraak kan maken op loon of bezoldiging, dan wel op een uitkering krachtens de Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering.

Het in dit lid bepaalde is van overeenkomstige toepassing ten aanzien van de gewezen ambtenaar, die op een aldaar bedoeld tijdstip niet arbeidsongeschikt is, doch dit wel is binnen een maand daarna.

5. De gewezen ambtenaar, wier bevalling waarschijnlijk is binnen vier maanden na het tijdstip van ingang van haar ontslag, ontvangt haar laatstelijk genoten bezoldiging gedurende een periode aanvangende met de 41ste dag voorafgaande aan de vermoedelijke datum van de bevalling en eindigende met de 42ste dag na de datum waarop de bevalling plaatsvond. Indien de bevalling niet wordt verwacht binnen vier maanden na het tijdstip van ingang van haar ontslag, maar niettemin binnen die termijn plaatsvindt, ontvangt de gewezen ambtenaar haar laatstelijk genoten bezoldiging uitsluitend gedurende 42 dagen na de datum van bevalling.

Indien en voor zolang zij na beëindiging van de haar ingevolge de eerste of tweede volzin toekomende uitkeringen nog wegens ziekte arbeidsongeschikt is dan wel binnen een maand na deze beëindiging arbeidsongeschikt wordt, is het bepaalde in het tweede, derde en vierde lid van overeenkomstige toepassing. De in het tweede lid bedoelde termijn van een jaar wordt geacht aan te vangen op de dag na die der bevalling.

6. Arbeidsongeschikt, geheel of gedeeltelijk, in de zin van het vierde en vijfde lid is hij die tengevolge van ziekte of gebreken geheel of gedeeltelijk buiten staat is met arbeid, die voor zijn krachten en bekwaamheid is berekend en die met het oog op zijn opleiding en vroeger beroep hem in billijkheid kan worden opgedragen, ter plaatse waar hij arbeid verricht of het laatst verricht heeft of op een naburige soortgelijke plaats, te verdienen hetgeen lichamenlijk en geestelijk gezonde personen, van dezelfde soort en dezelfde opleiding, op zodanige plaats met arbeid gewoonlijk verdienen.

7. Na het overlijden van de gewezen ambtenaar, die op de dag van zijn overlijden in het genot was van zijn laatstelijk genoten bezoldiging of van

een uitkering overeenkomstig de normen van de Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering, wordt aan de in artikel 102 bedoelde personen en met overeenkomstige toepassing van dat artikel een bedrag uitgekeerd gelijk aan de bezoldiging of uitkering welke belanghebbende op de dag van overlijden genoot, berekend over een tijdvak van drie maanden. Indien de uitkering overeenkomstig de normen van de Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering was berekend naar een arbeidsongeschiktheid van 80 % of meer, wordt die uitkering verhoogd tot de laatstelijk genoten bezoldiging. Op het bedrag van de uitkering ingevolge dit artikellid wordt in mindering gebracht het bedrag van de uitkering waarop de nagelaten betrekkingen van de gewezen ambtenaar ter zake van diens overlijden aanspraak kunnen maken krachtens artikel Q6 van de Algemene burgerlijke pensioenwet dan wel krachtens enige wettelijk voorgeschreven verzekering tegen ziekte of arbeidsongeschiktheid.

8. Het bedrag van de laatstelijk genoten bezoldiging dan wel van de uitkering overeenkomstig de normen van de Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering bedoeld in dit artikel, wordt in voorkomende gevallen gewijzigd overeenkomstig een algemene herziening, welke voor de gewezen ambtenaar zou hebben gegolden ware hij in dienst gebleven. Het wordt verminderd met, dan wel hiermede wordt verrekend een uitkering krachtens het eerste en tweede lid van artikel 45, een hem uit hoofde van de laatstelijk door hem beklede betrekking toegekend of toe te kennen pensioen krachtens de Algemene burgerlijke pensioenwet, (daaronder begrepen een aanvulling ingevolge artikel F 9, derde lid van die wet), en een uitkering krachtens Titel III van de Wet op de Noodwachten. Het bedrag van de laatstelijk genoten bezoldiging wordt bovendien verminderd met, dan wel hiermede worden verrekend inkomsten welke de gewezen ambtenaar inmiddels mocht zijn gaan genieten uit of in verband met arbeid of bedrijf, en, indien het ontslag is verleend in verband met het bereiken van de 65-jarige leeftijd, een uitkering krachtens de Algemene Ouderdomswet, voor zover deze uitkering het in artikel J6 van de Algemene burgerlijke pensioenwet bedoelde inbouwbedrag te boven gaat.

9. In de gevallen, bedoeld in deze paragraaf, vinden de artikelen 36, 37 en 41 waar mogelijk overeenkomstige toepassing.

§ 4. Bijzondere voorzieningen

Artikel 43

1. Aan de ambtenaar wordt vergoed hetgeen hij in een aaneengesloten tijdvak van 12 kalendermaanden, gedurende hetwelk hij een hoofdbetrekking heeft bekleed, meer dan 5 % van zijn in dat tijdvak genoten ambtelijk inkomen in de zin van artikel C1, eerste lid, van de Algemene burgerlijke pensioenwet heeft uitgegeven aan te zijnen laste blijvende, naar het oordeel van het tot verlening der vergoeding bevoegd gezag noodzakelijk gemaakte kosten van geneeskundige behandeling en verzorging van zichzelf en zijn gezin – daaronder begrepen de kosten van verzekering tegen deze risico's na aftrek van een hem daarin door het rijk verleende tegemoetkoming – mits hij over dat tijdvak in voldoende mate tegen deze risico's verzekerd is geweest.

2. Onverminderd het bepaalde in het eerste lid kan in bijzondere gevallen, indien de noodzakelijke kosten, verband houdende met ziekte, welke de ambtenaar voor zichzelf en voor zijn gezin heeft gemaakt, een bedrag overschrijden, dat redelijkerwijze te zijnen laste kan blijven, aan de ambtenaar in die kosten een tegemoetkoming worden verleend.

3. Onze Minister van Binnenlandse Zaken kan omtrent het bepaalde in dit artikel nadere voorschriften vaststellen.

Artikel 44

1. In geval van ziekte, welke in overwegende mate haar oorzaak vindt in de aard van de aan de ambtenaar opgedragen werkzaamheden of in de bijzondere omstandigheden, waaronder deze moesten worden verricht, en niet aan zijn schuld of onvoorzichtigheid is te wijten, worden hem vergoed de te zijnen laste blijvende, naar het oordeel van het tot verlening der vergoeding bevoegd gezag noodzakelijk gemaakte kosten van geneeskundige behandeling of verzorging.

2. Onze Minister van Binnenlandse Zaken kan omtrent het bepaalde in het vorige lid nadere voorschriften geven.

Artikel 45

1. Aan de gewezen ambtenaar, aan wie een invaliditeitspensioen krachtens de Algemene burgerlijke pensioenwet is toegekend, vermeerderd met een aanvulling, als bedoeld in artikel F 9 dier wet, wordt – indien de ziekten of gebreken, uit hoofde waarvan hij blijvend ongeschikt is verklaard zijn betrekking te vervullen, in overwegende mate hun oorzaak vinden in de aard van de hem opgedragen werkzaamheden of in de bijzondere omstandigheden, waaronder deze moesten worden verricht, en niet aan zijn schuld of onvoorzichtigheid zijn te wijten – een uitkering verleend ten bedrage van 12,5 % van het invaliditeitspensioen, zoals dit met evenbedoelde aanvulling is vermeerderd. De uitkering eindigt met ingang van de maand, waarin de gewezen ambtenaar de leeftijd van 65 jaar bereikt.

2. Indien aan de gewezen ambtenaar een uitsluitend naar zijn diensttijd berekend invaliditeitspensioen krachtens de Algemene burgerlijke pensioenwet is toegekend en dat pensioen lager is dan 112,5 % van het bedrag, dat hem bij toepasselijkheid van artikel F9 dier wet aan invaliditeitspensioen en aanvulling zou zijn toegekend, wordt hem in het geval bedoeld in het vorige lid, een uitkering verleend ten bedrage van het verschil. De uitkering eindigt met ingang van de maand, waarin de gewezen ambtenaar de leeftijd van 65 jaar bereikt.

3. Indien het overlijden van een ambtenaar dan wel van een, voor een uitkering als bedoeld in de twee voorgaande leden in aanmerking gekomen, gepensioneerde ambtenaar het rechtstreeks gevolg is van ziekten of gebreken, als bedoeld in het eerste lid, wordt aan degene die in verband met dit overlijden krachtens de Algemene burgerlijke pensioenwet een pensioen geniet, een uitkering verleend ten bedrage van 12,5 % van dit pensioen. De uitkering eindigt met ingang van de maand, waarin de overledene de leeftijd van 65 jaar zou hebben bereikt, dan wel – indien de weduwe of de weduwnaar, aan wie een pensioen werd toegekend, hertrouwt – met ingang van de maand volgende op die van het hertrouwen.

4. De in de voorgaande leden bedoelde uitkering wordt verhoogd met een vergoeding van de eventueel verschuldigde premie ingevolge de Algemene Ouderdomswet en de Algemene Weduwen- en Wezenwet over de uitkering en de aldus vastgestelde verhoging.

§ 5. Overige bepalingen

Artikel 46

1. Met verhindering wegens ziekte zijn dienst te verrichten wordt voor de toepassing van dit hoofdstuk gelijkgesteld verhindering in verband met zwangerschap en bevalling dan wel wegens gebreken.

2. De verhindering in verband met zwangerschap wordt in ieder geval geacht te bestaan van de dag af, waarop de bevalling blijkens een verklaring van een geneeskundige of van een verloskundige, aangevende de vermoedelijke datum van de bevalling, binnen een tijdsverloop van zes weken valt te verwachten.

3. De verhindering in verband met bevalling wordt in ieder geval geacht te bestaan gedurende zes weken na de dag van de bevalling.

Artikel 47

1. Voor de toepassing van dit hoofdstuk wordt onder bezoldiging verstaan de wedde in de zin van het Bezoldigingsbesluit Burgerlijke Rijksambtenaren 1948, vermeerderd met het bedrag, dat gemiddeld over de drie voorafgaande maanden is toegekend aan toelagen als bedoeld in artikel 22a van evengenoemd besluit en, met toepassing van artikel 23 van dat besluit, aan prestatiebeloning. Indien de evenbedoelde toelage is toegekend, omdat de ambtenaar volgens een werkrooster werkzaam is, behoudt hij, in afwijking van het bepaalde in de vorige volzin, gedurende de kalendermaand, waarin de verhindering is ontstaan, de toelage, welke hem zou zijn toegekend, ware hij niet wegens ziekte verhinderd geweest zijn dienst te verrichten.

2. Indien de in het eerste lid bedoelde wedde niet in een vast bedrag per maand, onderscheidenlijk per week kan worden uitgedrukt, wordt gerekend met het bedrag dat, indien de bezoldiging per maand wordt uitbetaald, gemiddeld per maand en, indien de bezoldiging per week wordt uitbetaald, gemiddeld per week aan wedde is toegekend in de drie kalendermaanden, onderscheidenlijk in de dertien kalenderweken, voorafgaande aan het tijdstip, waarop de verhindering tot dienstverrichting is ontstaan. Voor zover de ambtenaar op evenbedoeld tijdstip nog geen drie kalendermaanden, onderscheidenlijk dertien kalenderweken, in dienst is geweest, wordt gerekend met het bedrag, dat hem gemiddeld per maand, onderscheidenlijk per week, aan wedde is toegekend over het tijdvak waarin hij voor het ontstaan van de verhindering in dienst is geweest.

Artikel 48

1. Bij samenloop van een uitkering krachtens dit hoofdstuk – anders dan krachtens de artikelen 43 en 44 – met een uitkering krachtens een wettelijke verzekering, welke is toegekend op grond van dezelfde ziekten of gebreken als uit hoofde waarvan de uitkering krachtens dit hoofdstuk is toegekend, wordt deze laatste uitkering verminderd met het bedrag van de uitkering krachtens een wettelijke verzekering.

2. Indien een arbeidsongeschiktheidsuitkering als bedoeld in de Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering wordt verhoogd op grond van dezelfde ziekten of gebreken als uit hoofde waarvan een uitkering krachtens dit hoofdstuk wordt toegekend of verhoogd, vindt het eerste lid met betrekking tot die verhoging overeenkomstig toepassing.

3. De vorige leden vinden geen toepassing, indien de uitkering krachtens een wettelijke verzekering wordt genoten uit hoofde van een andere betrekking, die gelijktijdig is vervuld met de betrekking ter zake waarvan de ambtenaar of de gewezen ambtenaar op een uitkering krachtens dit hoofdstuk aanspraak heeft, en voor zover die uitkering krachtens een wettelijke verzekering naar de inkomsten uit die andere betrekking wordt berekend of geacht kan worden te zijn berekend.

Artikel 49

Behalve voor zover betreft artikel 44 is het bepaalde in dit hoofdstuk niet van toepassing op de ambtenaar, die geen ambtenaar is in de zin van de Algemene burgerlijke pensioenwet en dit, voor zover hem als tijdelijk ambtenaar een aanstelling voor langer dan 6 maanden of voor onbepaalde tijd is verleend, evenmin zal zijn zodra hij zes maanden in dienst is geweest. In geval van ziekte ontvangt hij tijdens de duur van zijn dienstverband op een hem krachtens de Ziektewet toegekend ziekgeld een aanvulling tot zijn volle bezoldiging.

ARTIKEL II

Paragraaf 6 van hoofdstuk III van het Arbeidsovereenkomstenbesluit¹ wordt als volgt gelezen:

§ 6. ^(genees) Bedrijfskundige begeleiding en voorzieningen in verband met ziekte

Bedrijfsgeneeskundige begeleiding

Artikel 31

1. De werknemer geniet bedrijfsgeneeskundige begeleiding overeenkomstig het bepaalde in het onderdeel «Bedrijfsgeneeskundige begeleiding» van deze paragraaf.

2. De bedrijfsgeneeskundige begeleiding van de werknemer geschiedt door of vanwege de bedrijfsgeneeskundige dienst in samenwerking met het bevoegd gezag volgens ter zake door of vanwege Onze Minister van Binnenlandse Zaken te stellen regelen.

Artikel 31a

1. Onverminderd de mogelijkheid de arts van de bedrijfsgeneeskundige dienst rechtstreeks te consulteren ter zake van met zijn arbeidssituatie samenhangende gezondheidsproblemen kan de werknemer het bevoegd gezag verzoeken hem in verband hiermede aan een onderzoek vanwege de bedrijfsgeneeskundige dienst te onderwerpen.

2. De werknemer, die in verband met de uitoefening van zijn werkzaamheden aan bijzonder gevaar voor zijn gezondheid blootstaat dan wel voor een goede vervulling van zijn betrekking aan bijzondere gezondheidseisen moet voldoen, wordt in overleg met of op aanwijzing van de bedrijfsgeneeskundige dienst onderworpen aan een periodiek bedrijfsgeneeskundig onderzoek.

3. Het bevoegd gezag verzoekt aan de bedrijfsgeneeskundige dienst de werknemer aan een onderzoek te onderwerpen:

- a. indien naar het oordeel van het bevoegd gezag gegronde redenen bestaan voor twijfel aan een goede gezondheidstoestand van de werknemer;
- b. indien de werknemer niet langer volledig geschikt is gebleken voor de vervulling van zijn betrekking, ten einde na te gaan of hiervoor medische oorzaken aanwezig zijn en, zo ja, of de werknemer geschikt kan worden geacht voor de vervulling van een andere betrekking.

4. Blijkt bij een onderzoek als bedoeld in het eerste, tweede en derde lid van een zodanige lichamelijke of geestelijke toestand, dat naar het oordeel van de bedrijfsgeneeskundige de belangen van de werknemer, van de dienst of van bij zijn dienstuitoefening betrokken derden zich tegen voortzetting van zijn dienst verzetten, dan wordt hij buiten dienst gesteld, tenzij het be-

voegd gezag, in overleg met de bedrijfsgeneeskundige dienst, van oordeel is dat hem passende andere werkzaamheden kunnen worden opgedragen. Hij wordt in geval van buitendienststelling geacht wegens ziekte verhinderd te zijn dienst te verrichten, in welk geval de overige bepalingen van dit hoofdstuk van toepassing zijn.

5. De werknemer is gehouden aan een onderzoek als bedoeld in het tweede en het derde lid zijn medewerking te verlenen. Hij is tevens gehouden zijn medewerking te verlenen aan onderzoeken vanwege de bedrijfsgeneeskundige dienst, welke worden ingesteld ter beantwoording van de vraag:

a. of, in welke mate en tot welk tijdstip er sprake is van verhindering wegens ziekte zijn dienst te vervullen;

b. of verdere maatregelen of voorzieningen nodig zijn in het belang van het herstel van zijn gezondheid dan wel in het belang van het behoud, het herstel of de bevordering van zijn arbeidsgeschiktheid als bedoeld in de artikelen P 6, P 7 en P 8 van de Algemene burgerlijke pensioenwet.

6. Indien het advies van de bedrijfsgeneeskundige dienst daartoe aanleiding geeft, verzoekt het bevoegd gezag de directie van het Algemeen burgerlijk pensioenfonds de werknemer in aanmerking te brengen voor maatregelen of voorzieningen als bedoeld in het vorige lid onder b.

Artikel 31b

1. Indien voor een werknemer een bedrijfsgeneeskundig onderzoek wordt aangevraagd op grond van het bepaalde in het derde lid of het vijfde lid onder b van artikel 31a, doet het bevoegd gezag hem daarvan, onder vermelding van de motieven en de desbetreffende bepaling schriftelijk mededeling.

2. Het oordeel van de vanwege de bedrijfsgeneeskundige dienst optredende geneeskundige, die een onderzoek heeft verricht als bedoeld in artikel 31a, wordt zo spoedig mogelijk aan de werknemer en aan het bevoegd gezag medegedeeld.

3. De werknemer, die zich met het oordeel van de in het tweede lid bedoelde geneeskundige niet kan verenigen, kan daartegen, mits binnen drie maal vierentwintig uur nadat het te zijner kennis is gebracht, onder opgave van de redenen schriftelijk bezwaar maken bij het bevoegd gezag. Indien de werknemer zijn behandelend geneesheer bereid heeft gevonden desgevraagd aan de in het vierde lid bedoelde commissie mondeling of schriftelijk zijn mening kenbaar te maken, doet hij daarvan – onder opgave van naam en adres van de arts – in het bezwaarschrift mededeling.

4. Behalve indien, na overleg met de bedrijfsgeneeskundige dienst door het gezag dat het onderzoek aanvroeg, het bezwaar van de werknemer reeds aanstonds voldoende gegrond wordt geacht, wordt zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk binnen vier weken na ontvangst van het bezwaarschrift door een commissie van drie geneeskundigen een hernieuwd onderzoek ingesteld. In deze commissie, die zal worden aangewezen door het hoofd van de bedrijfsgeneeskundige dienst, zal geen zitting mogen hebben de in het tweede lid bedoelde geneeskundige. De commissie deelt haar oordeel zo spoedig mogelijk mede aan het bevoegd gezag, dat vervolgens de werknemer daarvan in kennis stelt, alsmede aan de behandelend geneesheer van de werknemer.

5. De kosten van het hernieuwde onderzoek komen voor rekening van het rijk. Eventuele reis- en verblijfkosten van de werknemer worden hem vergoed volgens de in artikel 45, tweede lid bedoelde regelen.

Artikel 31c

1. Ter beantwoording van de vraag, of volledige dienstuitoefening al dan niet blijvend uitgesloten moet worden geacht, kan de werknemer na overleg tussen het bevoegd gezag en de bedrijfsgeneeskundige dienst worden onderworpen aan een onderzoek, dat desverlangd kan worden bijgewoond door een door de werknemer gekozen geneeskundige. Deze kan ter zake mondeling of schriftelijk van advies dienen.

2. Blijkt bij het in het vorige lid bedoelde onderzoek – waaraan de werknemer gehouden is zijn medewerking te verlenen –, dat hij op grond van ziekten of gebreken is geraakt in een toestand van blijvende ongeschiktheid voor de vervulling van zijn betrekking, dan verzoekt het bevoegd gezag aan de directie van het Algemeen burgerlijk pensioenfonds dienaangaande een beslissing te nemen. Van dit verzoek wordt schriftelijk mededeling gedaan aan de werknemer.

Loon in geval van ziekte tijdens het dienstverband

Artikel 32

1. De werknemer, die wegens ziekte verhinderd is zijn dienst te verrichten, geniet gedurende de kalendermaand, waarin de verhindering is ontstaan, en gedurende het daarop volgende jaar zijn volle loon en vervolgens 80% van zijn loon.

2. Indien de werknemer zijn dienst gedurende zekere tijd voor ten minste 45% verricht, wordt de in het eerste lid bedoelde termijn met die tijd verlengd.

3. Voor het bepalen van de in het eerste lid bedoelde termijn, met inbegrip van een eventuele verlenging ingevolge het vorige lid, wordt een volgende verhindering tot dienstverrichting als een voortzetting van de vorige beschouwd, indien deze intreedt binnen dertig kalenderdagen na de dag, waarop de werknemer zijn dienst volledig heeft hervat.

4. De werknemer geniet ook na afloop van de in het eerste lid bedoelde termijn zijn volle loon:

- a. indien en zo lang hij zijn dienst voor ten minste 45% verricht;
- b. indien de ziekte, uit hoofde waarvan hij verhinderd is zijn dienst te verrichten, in overwegende mate haar oorzaak vindt in de aard van de hem opgedragen werkzaamheden of in de bijzondere omstandigheden, waaronder deze moesten worden verricht, en niet aan zijn schuld of onvoorzichtigheid is te wijten.

5. Ten aanzien van de werknemer, die wegens ziekte verhinderd is zijn dienst te verrichten, kan worden bepaald dat hij zijn dienst slechts zal mogen hervatten, indien de bedrijfsgeneeskundige dienst – onder bepaling van de mate, waarin de hervatting kan geschieden – daarvoor toestemming verleent. Deze toestemming is in ieder geval vereist, wanneer de werknemer gedurende meer dan een jaar volledig verhinderd is geweest tot de dienstverrichting.

Artikel 32a

Indien de werknemer tijdens verhindering tot dienstverrichting, in het belang van zijn genezing door de bedrijfsgeneeskundige dienst wenselijk geachte arbeid voor derden verricht, worden – zolang hij krachtens artikel 32 aanspraak kan maken op betaling van zijn volle loon – de inkomsten uit deze arbeid op dat loon geheel in mindering gebracht; gedurende de tijd, dat hij

krachtens artikel 32 aanspraak kan maken op 80% van zijn loon, worden bedoelde inkomsten op dat bedrag in mindering gebracht, voor zover deze 20% van zijn loon te boven gaan.

Artikel 32b

1. Geen aanspraak op betaling van loon als bedoeld in artikel 32 bestaat:
 - a. indien de ziekte is voorgewend, althans zodanig overdreven voorgesteld, dat verhindering tot dienstverrichting niet kan worden aangenomen;
 - b. indien de werknemer de verhindering tot dienstverrichting opzettelijk heeft veroorzaakt, tenzij hem daarvan op grond van zijn psychische toestand geen verwijt kan worden gemaakt;
 - c. over de tijd, gedurende welke de werknemer is opgenomen in een gevangenis, rijkswerkinrichting of rijksinrichting voor kinderbescherming, dan wel op grond van artikel 27 van de Beginselenwet voor de kinderbescherming (Stb. 1961, 403) is toevertrouwd aan een instelling als bedoeld in artikel 3 van die wet;
 - d. indien de verhindering wegens ziekte zich voordoet binnen een halfjaar na de in artikel 8 bedoelde geneeskundige keuring en alsdan blijkt, dat de werknemer hierbij onjuiste informatie omtrent zijn gezondheidstoestand heeft verstrekt of gegevens heeft verzwegen, ten gevolge waarvan de verklaring van geschiktheid, de aan hem op te dragen werkzaamheden te verrichten, ten onrechte heeft plaatsgevonden, tenzij de ambtenaar aannemelijk maakt dat hij te goeder trouw heeft gehandeld.

2. De aanspraak op betaling van het loon als bedoeld in artikel 32 vervalt, wanneer en voor zolang de werknemer:
 - a. weigert zich te onderwerpen aan een onderzoek vanwege de bedrijfsgeneeskundige dienst of, na voor zulk een onderzoek te zijn opgeroepen, zonder geldige redenen niet verschijnt;
 - b. weigert de volledige medewerking, bedoeld in artikel P 10, eerste lid, van de Algemene burgerlijke pensioenwet, te verlenen;
 - c. zonder voldoende gronden nalaat zich onder geneeskundige behandeling te stellen of te blijven stellen, dan wel zich niet houdt aan de voorschriften hem door de behandelende geneeskundige gegeven, met dien verstande dat te dezen voorschriften tot het verlenen van medewerking aan een ingreep van heelkundige aard zijn uitgezonderd;
 - d. zich zodanig gedraagt, dat zijn genezing wordt belemmerd of vertraagd;
 - e. tijdens de verhindering dienst te verrichten voor zichzelf of voor derden arbeid verricht, tenzij dit door de bedrijfsgeneeskundige dienst in het belang van zijn genezing wenselijk wordt geacht;
 - f. in gebreke blijft op het door de bedrijfsgeneeskundige dienst bepaalde tijdstip en in de door deze dienst bepaalde mate zijn dienst te hervatten, tenzij hij daarvoor een inmiddels opgekomen, door deze dienst als geldig erkende reden heeft opgegeven.

3. De aanspraak op betaling van loon als bedoeld in artikel 32 kan geheel of ten dele vervallen worden verklaard, indien de werknemer de voorschriften overtreedt, die voor zijn tak van dienst ter zake van afwezigheid wegens ziekte zijn vastgesteld.

4. De werknemer kan aan een onderzoek vanwege de bedrijfsgeneeskundige dienst worden onderworpen ter beantwoording van de vraag, of zich een omstandigheid voordoet als bedoeld in het eerste lid of onder c of d van het tweede lid van dit artikel. De werknemer is gehouden, aan een zodanig onderzoek zijn medewerking te verlenen.

5. In de gevallen, bedoeld in het eerste, tweede en derde lid, kan Onze Minister op grond van bijzondere omstandigheden bepalen, dat het bedrag

van het niet uitbetaalde loon geheel of ten dele aan anderen dan aan de werknemer zal worden uitbetaald. Voor zover Onze Minister van deze bevoegdheid geen gebruik heeft gemaakt, wordt het niet uitbetaalde loon alsnog aan de werknemer uitbetaald, wanneer de in het vierde lid van artikel 31b bedoelde commissie van geneeskundigen te zijnen gunste heeft beslist.

Voor zover Onze Minister van zijn bevoegdheid, bedoeld in het eerste lid, geen gebruik heeft gemaakt, kan hij in het geval, bedoeld in het eerste lid, onder c, de werknemer, die uit de gevangenis, rijkswerkinrichting of rijksinrichting voor kinderbescherming is ontslagen, of die niet meer is toevertrouwd aan een instelling, bedoeld in deze bepaling, alsnog geheel of ten dele in het genot stellen van het ingehouden loon of dit geheel of ten dele te zijnen behoeve doen aanwenden.

Loon of uitkering wegens ziekte na beëindiging van het dienstverband

Artikel 32c

1. De gewezen werknemer, die wegens ziekte, ontstaan voor het tijdstip van ingang van zijn ontslag, nadien nog ongeschikt is een naar aard en omvang soortgelijke betrekking te vervullen, behoudt – voor zover hij niet als herplaatsbaar verklaarde ambtenaar is herplaatst in een betrekking als bedoeld in artikel K 2, tweede lid, van de Algemene burgerlijke pensioenwet – gedurende zijn ongeschiktheid zijn laatstelijk genoten loon.

Het in de vorige volzin bepaalde geldt slechts, indien en voor zover de termijn van een jaar, als bedoeld in het eerste lid van artikel 32, nog niet is verstreken.

2. De gewezen werknemer, die binnen een maand na het tijdstip van ingang van zijn ontslag wegens ziekte ongeschikt wordt een naar aard en omvang soortgelijke betrekking te vervullen, ontvangt – mits hij gedurende twee maanden onmiddellijk aan dat tijdstip voorafgaande in dienst is geweest – gedurende zijn ongeschiktheid, doch uiterlijk tot een jaar na de aanvang daarvan, zijn laatstelijk genoten loon.

Dit lid, alsmede het voorgaande lid, vinden geen toepassing op hem, die na evenbedoeld tijdstip in verband met de aanvaarding van een volledige betrekking aanspraak kan maken op loon of bezoldiging, dan wel op een uitkering krachtens de Ziektewet.

3. Indien de gewezen werknemer binnen een tijdvak van dertig kalenderdagen nadat de volgens het eerste en tweede lid geregelde betaling van zijn laatstelijk genoten loon in verband met zijn herstel is gestaakt, wederom wegens ziekte ongeschikt wordt een naar aard en omvang soortgelijke betrekking te vervullen, wordt de nieuw opgetreden ongeschiktheid als een voortzetting van de vorige ongeschiktheid beschouwd en wordt de betaling hervat.

Voor het bepalen van het tijdstip, waarop de in het eerste en tweede lid bedoelde termijnen zijn verstreken, worden perioden van ongeschiktheid een naar aard en omvang soortgelijke betrekking te vervullen, welke elkaar met een onderbreking van minder dan dertig kalenderdagen zijn opgevolgd, samengeteld.

4. De gewezen werknemer, die hetzij op het tijdstip van ingang van zijn ontslag, nadat hij reeds gedurende de in het eerste lid van artikel 32 bedoelde termijn verhinderd was geweest zijn dienst te verrichten, hetzij na afloop van de periode, waarin hij krachtens het eerste, tweede of derde lid zijn laatstelijk genoten loon ontving, nog arbeidsongeschikt is, ontvangt zolang die arbeidsongeschiktheid duurt, doch uiterlijk tot de eerste dag van de maand, waarin hij de leeftijd van 65 jaar bereikt, een uitkering overeenkomstig de normen van de Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering. Deze uitkering wordt niet verleend, indien hij ter zake van dat ontslag aanspraak heeft

op invaliditeitspensioen krachtens de Algemene burgerlijke pensioenwet of een uitkering krachtens Titel III van de Wet op de Noodwachten, dan wel weigert een verzoek te doen tot het instellen van een geneeskundig onderzoek volgens de bepalingen van de Algemene burgerlijke pensioenwet.

Het in dit lid bepaalde vindt geen toepassing op de gewezen werknemer, die na het tijdstip van ingang van zijn ontslag in verband met de aanvaarding van een volledige betrekking aanspraak kan maken op loon of bezoldiging, dan wel op een uitkering krachtens de Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering.

Het in dit lid bepaalde is van overeenkomstige toepassing ten aanzien van de gewezen werknemer, die op een aldaar bedoeld tijdstip niet arbeidsongeschikt is, doch dit wel is binnen een maand daarna.

5. De gewezen werknemer, wier bevalling waarschijnlijk is binnen vier maanden na het tijdstip van ingang van haar ontslag, ontvangt haar laatstelijk genoten loon gedurende een periode aanvangende met de 41e dag voorafgaande aan de vermoedelijke datum van bevalling en eindigende met de 42e dag na de datum waarop de bevalling plaatsvond. Indien de bevalling niet wordt verwacht binnen vier maanden na het tijdstip van ingang van haar ontslag, maar niettemin binnen die termijn plaatsvindt, ontvangt de gewezen werknemer haar laatstelijk genoten loon uitsluitend gedurende 42 dagen na de datum van bevalling. Indien en voor zolang zij na beëindiging van de haar ingevolge de eerste of tweede volzin toekomende uitkeringen nog wegens ziekte arbeidsongeschikt is dan wel binnen een maand na deze beëindiging arbeidsongeschikt wordt, is het bepaalde in het tweede, derde en vierde lid van overeenkomstige toepassing. De in het tweede lid bedoelde termijn van een jaar wordt geacht aan te vangen op de dag na die der bevalling.

6. Arbeidsongeschikt, geheel of gedeeltelijk, in de zin van het vierde en vijfde lid is hij die ten gevolge van ziekte of gebreken geheel of gedeeltelijk buiten staat is met arbeid, die voor zijn krachten en bekwaamheid is berekend en die met het oog op zijn opleiding en vroeger beroep hem in billijkheid kan worden opgedragen, ter plaatse waar hij arbeid verricht of het laatst verricht heeft of op een naburige soortgelijke plaats, te verdienen hetgeen lichamenlijk en geestelijk gezonde personen, van dezelfde soort en dezelfde opleiding, op zodanige plaats met arbeid gewoonlijk verdienen.

7. Na het overlijden van de gewezen werknemer, die op de dag van zijn overlijden in het genot was van zijn laatstelijk genoten loon of van een uitkering overeenkomstig de normen van de Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering, wordt aan de in artikel 60 bedoelde personen en met overeenkomstige toepassing van dat artikel een bedrag uitgekeerd gelijk aan dat loon of die uitkering welke belanghebbende op de dag van overlijden genoot, berekend over een tijdvak van drie maanden. Indien de uitkering overeenkomstig de normen van de Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering was berekend naar een arbeidsongeschiktheid van 80 % of meer, wordt die uitkering verhoogd tot de laatstelijk genoten bezoldiging. Op de uitkering ingevolge dit artikellid wordt in mindering gebracht het bedrag van de uitkering waarop de nagelaten betrekkingen van de gewezen werknemer ter zake van diens overlijden aanspraak kunnen maken krachtens artikel Q 6 van de Algemene burgerlijke pensioenwet dan wel krachtens enige wettelijk voorgeschreven verzekering tegen ziekte of arbeidsongeschiktheid.

8. Het bedrag van het laatstelijk genoten loon dan wel van de uitkering overeenkomstig de normen van de Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering bedoeld in dit artikel, wordt in voorkomende gevallen gewijzigd overeenkomstig een algemene herziening, welke voor de gewezen werknemer zou hebben gegolden ware hij in dienst gebleven. Het wordt verminderd met, dan wel hiermede wordt verrekend een uitkering krachtens het eerste

en tweede lid van artikel 33b, een hem uit hoofde van de laatstelijk door hem beklede betrekking toegekend of toe te kennen pensioen krachtens de Algemene burgerlijke pensioenwet, (daaronder begrepen een aanvulling ingevolge artikel F 9, derde lid van die wet), en een uitkering krachtens Titel III van de Wet op de Noodwachten. Het bedrag van het laatstelijk genoten loon wordt bovendien verminderd met, dan wel hiermede worden verrekend inkomsten welke de gewezen werknemer inmiddels mocht zijn gaan genieten uit of in verband met arbeid of bedrijf, en, indien het ontslag is verleend in verband met het bereiken van de 65-jarige leeftijd, een uitkering krachtens de Algemene Ouderdomswet, voor zover deze uitkering het in artikel J 6 van de Algemene burgerlijke pensioenwet bedoelde inbouwbedrag te boven gaat.

9. In de gevallen, bedoeld in dit artikel, vinden de artikelen 31a, 31b en 32b waar mogelijk overeenkomstige toepassing.

Bijzondere voorzieningen

Artikel 33

1. Aan de werknemer wordt vergoed hetgeen hij in een aaneengesloten tijdvak van twaalf kalendermaanden, gedurende hetwelk hij een hoofdbetrekking heeft bekleed, meer dan 5% van zijn in dat tijdvak genoten ambtelijk inkomen in de zin van artikel C 1, eerste lid, van de Algemene burgerlijke pensioenwet heeft uitgegeven aan te zijnen laste blijvende, naar het oordeel van het tot verlening der vergoeding bevoegd gezag noodzakelijk gemaakte kosten van geneeskundige behandeling en verzorging van zichzelf en zijn gezin – daaronder begrepen de kosten van verzekering tegen deze risico's na aftrek van een hem daarin door het rijk verleende tegemoetkoming – mits hij over dat tijdvak in voldoende mate tegen deze risico's verzekerd is geweest.

2. Onverminderd het bepaalde in het eerste lid kan in bijzondere gevallen, indien de noodzakelijke kosten, verband houdende met ziekte, welke de werknemer voor zichzelf en voor zijn gezin heeft gemaakt, een bedrag overschrijden, dat redelijkerwijze te zijnen laste kan blijven, aan de werknemer in die kosten een tegemoetkoming worden verleend.

3. Onze Minister van Binnenlandse Zaken kan omtrent het bepaalde in dit artikel nadere voorschriften vaststellen.

Artikel 33a

1. In geval van ziekte, welke in overwegende mate haar oorzaak vindt in de aard van de aan de werknemer opgedragen werkzaamheden of in de bijzondere omstandigheden, waaronder deze moesten worden verricht, en niet aan zijn schuld of onvoorzichtigheid is te wijten, worden hem vergoed de te zijnen laste blijvende, naar het oordeel van het tot verlening der vergoeding bevoegd gezag noodzakelijk gemaakte kosten van geneeskundige behandeling of verzorging.

2. Onze Minister van Binnenlandse Zaken kan omtrent het bepaalde in het vorige lid nadere voorschriften geven.

Artikel 33b

1. Aan de gewezen werknemer, aan wie een invaliditeitspensioen krachtens de Algemene burgerlijke pensioenwet is toegekend, vermeerderd met een aanvulling, als bedoeld in artikel F 9 der wet, wordt – indien de ziekten of gebreken, uit hoofde waarvan hij blijvend ongeschikt is verklaard, zijn betrekking te vervullen, in overwegende mate hun oorzaak vinden in de aard

van de hem opgedragen werkzaamheden of in de bijzondere omstandigheden, waaronder deze moesten worden verricht, en niet aan zijn schuld of onvoorzichtigheid zijn te wijten – een uitkering verleend ten bedrage van 12,5 % van het invaliditeitspensioen, zoals dit met evenbedoelde aanvulling is vermeerderd. De uitkering eindigt met ingang van de maand, waarin de gewezen werknemer de leeftijd van 65 jaar bereikt.

2. Indien aan de gewezen werknemer een uitsluitend naar zijn diensttijd berekend invaliditeitspensioen krachtens de Algemene burgerlijke pensioenwet is toegekend en dat pensioen lager is dan 112,5 % van het bedrag, dat hem bij toepasselijkheid van artikel F 9 dier wet aan invaliditeitspensioen en aanvulling zou zijn toegekend, wordt hem in het geval bedoeld in het vorige lid, een uitkering verleend ten bedrage van het verschil. De uitkering eindigt met ingang van de maand, waarin de gewezen werknemer de leeftijd van 65 jaar bereikt.

3. Indien het overlijden van een werknemer dan wel van een, voor een uitkering als bedoeld in de twee voorgaande leden in aanmerking gekomen, gepensioneerde werknemer het rechtstreeks gevolg is van ziekten of gebreken, als bedoeld in het eerste lid, wordt aan degene die in verband met dit overlijden krachtens de Algemene burgerlijke pensioenwet een pensioen geniet, een uitkering verleend ten bedrage van 12,5 % van dit pensioen. De uitkering eindigt met ingang van de maand, waarin de overledene de leeftijd van 65 jaar zou hebben bereikt, dan wel – indien de weduwe of weduwnaar, aan wie een pensioen werd toegekend, hertrouwt – met ingang van de maand volgende op die van het hertrouwen.

4. De in de voorgaande leden bedoelde uitkering wordt verhoogd met een vergoeding van de eventueel verschuldigde premie ingevolge de Algemene Ouderdomswet en de Algemene Weduwen- en Wezenwet over de uitkering en de aldus vastgestelde verhoging.

Overige bepalingen

Artikel 33c

1. Met verhindering wegens ziekte zijn dienst te verrichten wordt voor de toepassing van dit hoofdstuk gelijkgesteld verhindering in verband met zwangerschap en bevalling dan wel wegens gebreken.

2. De verhindering in verband met zwangerschap wordt in ieder geval geacht te bestaan van de dag af, waarop de bevalling blijkt een verklaring van een geneeskundige of van een verloskundige, aangevende de vermoedelijke datum van de bevalling, binnen een tijdsverloop van zes weken valt te verwachten.

3. De verhindering in verband met bevalling wordt in ieder geval geacht te bestaan gedurende zes weken na de dag van de bevalling.

Artikel 33d

1. Voor de toepassing van deze paragraaf wordt onder loon verstaan de wedde in de zin van het Bezoldigingsbesluit Burgerlijke Rijksambtenaren 1948 of het daarmee overeenkomende loonbedrag, vermeerderd met het bedrag, dat gemiddeld over de drie voorafgaande maanden is toegekend aan toelage als bedoeld in artikel 22a van evengenoemd besluit, en, met toepassing van artikel 23 van dat besluit, aan prestatiebeloning. Indien de evenbedoelde toelage is toegekend, omdat de werknemer volgens een werkrooster werkzaam is, behoudt hij, in afwijking van het bepaalde in de vorige volzin, gedurende de kalendermaand, waarin de verhindering is ontstaan, de toelage, welke hem zou zijn toegekend, ware hij niet wegens ziekte verhindert geweest zijn dienst te verrichten.

2. Indien de in het eerste lid bedoelde wedde of het daarmee overeenkomende loonbedrag niet in een vast bedrag per maand, onderscheidenlijk per week kan worden uitgedrukt, wordt gerekend met het bedrag dat, indien het loon per maand wordt uitbetaald, gemiddeld per maand en, indien het loon per week wordt uitbetaald, gemiddeld per week aan wedde of daarmee overeenkomend loon is toegekend in de drie kalendermaanden, onderscheidenlijk in de dertien kalenderweken, voorafgaande aan het tijdstip, waarop de verhinderingsdienstverrichting is ontstaan. Voor zover de werknemer op evenbedoeld tijdstip nog geen drie kalendermaanden, onderscheidenlijk dertien kalenderweken, in dienst is geweest, wordt gerekend met het bedrag, dat hem gemiddeld per maand, onderscheidenlijk per week aan wedde of daarmee overeenkomend loon is toegekend over het tijdvak waarin hij voor het ontstaan van de verhinderingsdienst is geweest.

Artikel 33e

1. Bij samenloop van een uitkering krachtens deze paragraaf – anders dan krachtens de artikelen 33 en 33a – met een uitkering krachtens een wettelijke verzekering, welke is toegekend op grond van dezelfde ziekten of gebreken als uit hoofde waarvan de uitkering krachtens deze paragraaf is toegekend, wordt deze laatste uitkering verminderd met het bedrag van de uitkering krachtens een wettelijke verzekering.

2. Indien een arbeidsongeschiktheidsuitkering als bedoeld in de Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering wordt verhoogd op grond van dezelfde ziekten of gebreken als uit hoofde waarvan een uitkering krachtens dit hoofdstuk wordt toegekend of verhoogd, vindt het eerste lid met betrekking tot die verhoging overeenkomstig toepassing.

3. De vorige leden vinden geen toepassing, indien de uitkering krachtens een wettelijke verzekering wordt genoten uit hoofde van een andere betrekking, die gelijktijdig is vervuld met de betrekking ter zake waarvan de werknemer of de gewezen werknemer op een uitkering krachtens deze paragraaf aanspraak heeft, en voor zover die uitkering krachtens een wettelijke verzekering naar de inkomsten uit die andere betrekking wordt berekend of geacht kan worden te zijn berekend.

Artikel 33f

Behalve voor zover betreft artikel 33a is het bepaalde in dit hoofdstuk niet van toepassing op de werknemer, die geen ambtenaar is in de zin van de Algemene burgerlijke pensioenwet en dit, voor zover met hem een arbeids-overeenkomst voor langer dan zes maanden of voor onbepaalde tijd is aangegaan, evenmin zal zijn zodra hij zes maanden in dienst is geweest.

Ingeval van ziekte ontvangt hij tijdens de duur van zijn dienstverband op een hem krachtens de Ziektewet toegekend ziekengeld een aanvulling tot zijn volle loon.

Artikel III

In het Algemeen Rijksambtenarenreglement worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1. In het eerste lid van artikel 31b wordt voor «artikel 44» gelezen: «artikel 42»

2. In artikel 132a wordt voor «42, eerste en tweede lid» gelezen: «37, derde en vierde lid».

Artikel IV

In het Arbeidsovereenkomstenbesluit worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1. In het eerste lid van artikel 29b wordt voor «artikel 32» gelezen: «artikel 32c».
2. In artikel 65a wordt voor «31g, eerste en tweede lid» gelezen: «31b, derde en vierde lid».

Artikel V

In het Besluit aanvulling arbeidsongeschiktheidsuitkering (Stb. 1974, 480)² worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1. in het tweede en het zesde lid van artikel 1 wordt voor «artikel 44» gelezen: «artikel 42».
2. In het vierde lid van artikel 1 wordt voor «artikel 32» gelezen: «artikel 32c».
3. In het tweede lid van artikel 6 wordt voor «artikel 32a» gelezen: «artikel 33b».

Artikel VI

Dit besluit treedt in werking op 1 januari 1976.

Lasten en bevelen, dat dit besluit met de daarbij behorende nota van toelichting in het Staatsblad zal worden geplaatst en dat daarvan afschrift zal worden gezonden aan de Raad van State en aan de Algemene Rekenkamer.

's-Gravenhage, 17 december 1975

De Minister van Binnenlandse Zaken,
De Gaay Fortman

Juliana

Uitgegeven de *drieëntwintigste* december 1975

De Minister van Justitie,
Van Agt

¹ Laatstelijk gewijzigd bij Koninklijk besluit van 26 november 1975, Stb. 681.

² Gewijzigd bij Koninklijk besluit van 11 juni 1975, Stb. 379.

NOTA VAN TOELICHTING

Inleiding

Ieder mens heeft – hoewel hij zelf verantwoordelijk is voor de instandhouding van zijn gezondheid – recht op gezondheidszorg. Binnen deze gezondheidszorg zijn curatief geneeskundige naast preventief geneeskundige aspecten te onderkennen.

Op het terrein van de gezondheidszorg in al zijn aspecten vinden speciaal daartoe opgeleide medici en paramedische medewerkers hun arbeidsterrein. Voor het oplossen van problemen liggend op preventief geneeskundig terrein is samenwerking tussen vertegenwoordigers van de medische professie en deskundigen behorend tot andere disciplines noodzakelijk.

Een belangrijk deel van de wetenschappelijke kennis op het gebied van de preventieve geneeskunde, ook wel sociale geneeskunde genoemd, staat ter beschikking van hen die zich bezighouden met de beoefening van de arbeids- en bedrijfsgeneeskunde, de bedrijfsartsen.

Een bedrijfsgeneeskundige dienst houdt zich bezig – met de hulp van aan zijn dienst verbonden bedrijfsartsen en paramedische medewerkers – met de medische begeleiding van de mens in relatie tot zijn arbeid. De zorg voor het welzijn van de werkende mens, van de mens in de arbeidsfase van zijn leven, maakt een onmisbaar onderdeel uit van het in zijn totaliteit door de werkgever te voeren personeelsbeleid. Een goed personeelsbeleid houdt in dat duidelijk aandacht wordt besteed aan de arbeids- en bedrijfsgeneeskundige begeleiding van hen die zijn of worden ingeschakeld in het arbeidsproces.

De wettelijke verplichting tot het nemen van maatregelen met betrekking tot preventieve gezondheidszorg ter bescherming van de mens in de arbeidssituatie wordt in paragraaf 8a van de Veiligheidswet 1934 (Stb. 352) opgelegd aan ondernemingen die in een fabriek of werkplaats een zeker aantal werknemers bepaalde werkzaamheden doen verrichten. Vanzelfsprekend kon de rijksoverheid zelf in dit opzicht niet achterblijven. Wat het merendeel van het burgerlijk rijkspersoneel betreft werd de bedrijfsgezondheidszorg van dit personeel opgedragen aan de Rijks Geneeskundige Dienst (Besluit Rijks Geneeskundige Dienst, Stb. 1962, 157). De PTT en enkele universiteiten (Leiden, Utrecht en Groningen) beschikken over een eigen bedrijfsgeneeskundige dienst.

Reeds tijdens de behandeling in het Centraal Georganiseerd Overleg in Ambtenarenzaken van het ontwerp dat heeft geleid tot het Koninklijk besluit van 4 april 1967 (Stb. 382) tot wijziging van het Algemeen Rijksambtenarenreglement (A.R.A.R.) en het Arbeidsovereenkomstenbesluit (A.O.B.) is gebleken dat de bedrijfsgeneeskundige zorg en de bedrijfsgeneeskundige begeleiding in de regeling van de aanspraken in geval van ziekte onvoldoende aandacht krijgen. Naast de mogelijkheid tot vaststelling door de bedrijfsgeneeskundige dienst van een eventuele blijvende arbeidsongeschiktheid en het doen verrichten van op zichzelf staande geneeskundige onderzoeken bij bijvoorbeeld wegens ziekte van het werk afwezig en/of bij hen die werk verrichten in een omgeving waarin schadelijke invloeden op de gezondheid kunnen worden ondervonden dient in de rechtspositieregeling duidelijk het recht van de ambtenaar op bedrijfsgeneeskundige begeleiding te worden vastgelegd. Aanvaarding van deze opvatting heeft tot gevolg wijziging van hoofdstuk VI van het A.R.A.R. en van hoofdstuk III, § 6 van het A.O.B.

Mede gezien het voorgaande moet het zinvol worden geacht de systematiek van het geheel zowel om principiële als om praktische redenen te wijzigen.

Het tot dusver bestaande opschrift 'Aanspraken in geval van ziekte', dat de inhoud van de bepalingen niet geheel dekt, kan dan ook beter worden gewijzigd in: «Bedrijfsgeneeskundige begeleiding en voorzieningen in verband met ziekte». Sedert de genoemde wijziging in 1967 is gebleken dat het recht

op betaling van bezoldiging of loon tijdens ziekte vrij ingewikkeld is geregeld en die regeling zelfs op een ongewenste en onbedoelde wijze kan worden toegepast. Ook blijkt het gewenst op een enkel onderdeel voor de betrokkenen materiële verbeteringen aan te brengen. Zo werden enkele van de bestaande bepalingen redactioneel gewijzigd met het doel de bedoeling van de inhoud beter tot uitdrukking te brengen.

1. Bedrijfsgeneeskundige gezichtspunten

Een goed personeelsbeleid is mensgericht. Voor een goed personeelsbeleid is een zo adequaat mogelijke bedrijfsgeneeskundige begeleiding als onderdeel van de bedrijfsgezondheidszorg onmisbaar. Een optimaal personeelsbeleid als onderdeel van het door de werkgever te voeren sociale beleid kan mede worden bereikt als hierbij kan worden beschikt over een goed functionerende bedrijfsgeneeskundige dienst.

De bedrijfsgeneeskunde stelt zich ten doel zoveel als in haar vermogen ligt het evenwicht, dat bij de werkende mens moet bestaan, tussen de belasting die van de arbeid uitgaat en de belastbaarheid in lichamelijke en geestelijke zin waarover de betrokkene beschikt, te bewaken. De door de bedrijfsgeneeskundige dienst te ontplooiën activiteiten dienen te zijn gericht op handhaven van een bestaand evenwicht en/of op het bereiken van een nieuw evenwicht. De mens staat in deze benadering centraal. Ideaal zou zijn dat bereikt werd dat elk werk optimaal zou kunnen worden aangepast aan de lichamelijke en geestelijke vermogens van de werker. Dit bevordert het behoud van diens gezondheid. Laat de gezondheid te wensen over en is er zelfs sprake van geringere arbeidsvaliditeit, dan zal – passend in het totale sociaal gerichte personeelsbeleid in interdisciplinair verband – moeten worden gezocht naar een aanvaardbaar te achten oplossing. Bij voorkeur zal moeten worden gestreefd naar (her-)inschakeling van betrokkene in het arbeidsproces in een functie die met de bij betrokkene aanwezig te achten («rest») capaciteiten adequaat te vervullen is.

De bedrijfsgeneeskundige werkzaamheden, die door de Rijks Geneeskundige Dienst (R.G.D.) worden verricht zijn vastgelegd in eerdergenoemd besluit.

De taak van de R.G.D. komt in hoofdzaak overeen met de taken die sedert 1959 krachtens het bepaalde in paragraaf 2a van de Veiligheidswet 1934 (Stb. 352) zijn opgedragen aan de bedrijfsgeneeskundige diensten in bepaalde ondernemingen.

Zij kunnen als volgt worden onderverdeeld:

a. Preventieve gezondheidszorg, gericht op het werkmilieu

Hieronder valt onder meer te verstaan het medewerken aan de preventie van bedrijfsongevallen; het houden van toezicht op de arbeidsomstandigheden zoals temperatuur, vochtigheid, lawaai en dergelijke; het houden van toezicht op schadelijke invloeden, welke het personeel kan ondervinden, bijvoorbeeld ten gevolge van ploegenarbeid, overwerk en dergelijke; het opleiden en instrueren van E.H.B.O.-personeel.

b. Preventieve gezondheidszorg, gericht op de mens

Deze komt onder meer tot uiting door het verrichten van geneeskundig onderzoek, naast het psychologisch onderzoek, vóór de aanstelling in burgerlijke rijksdienst. Dit onderzoek vindt plaats gericht op de specifieke eisen van de te verrichten functie: de juiste man voor de juiste plaats, de juiste plaats voor de juiste man. Vervolgens door het verrichten van periodiek geneeskundig onderzoek, met name in bijzondere gevallen in verband met arbeid die gevaren voor de gezondheid kan opleveren, dan wel indien speciale eisen voor de vervulling van de functie worden gesteld, waaraan als gevolg van ziekte of bij het ouder worden niet meer kan worden voldaan; tenslotte

door het houden van bedrijfsgeneeskundige spreekuren, alsmede door het medewerken aan het bevorderen van goede arbeidsverhoudingen.

c. Begeleiding van de zieke werknemer, mede afgestemd op diens werksituatie

Deze geschiedt onder meer door het verlenen van eerste hulp bij ongeval of ziekte; door het verrichten van geneeskundig onderzoek met het oog op mogelijke werkhervatting; door het medewerken aan herplaatsing en revalidatie.

Het is duidelijk, dat vooral de onder b en c genoemde, op de (gezonde of zieke) mens gerichte bedrijfsgeneeskundige zorg van veel belang is. Zowel het voorkomen van ziekte als de begeleiding naar en het (weder) inpassen in zo nodig aangepaste arbeid dienen immers te zijn gericht op zo optimaal mogelijke ontplooiing van de mens, afhankelijk van diens validiteit en capaciteit.

Er is evenwel nog een ander aspect dat de aandacht vraagt.

Door de invoering in 1967 van de Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering (Stb. 439) is een scala van maatregelen getroffen ten behoeve van de werknemers in het bedrijfsleven, welke onder meer gericht zijn op het behoud, het herstel of de bevordering van de arbeidsgeschiktheid (artikel 60 van de wet). Uitgaande van de stelling «Revalidatie dient op de brancard te beginnen», voorziet deze wet in de mogelijkheid, reeds vroegtijdig de noodzakelijke maatregelen met betrekking tot de revalidatie te treffen. Hierbij zij opgemerkt dat de *geneeskundige* behandeling ter zake van die revalidatie een verstrekking is, waarvan het risico gedekt is door de Ziekenfondswet (Stb. 1967, 392) en de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten (Stb. 1967, 655).

Tal van *andere* voorzieningen, van maatschappelijke aard, behoren echter niet tot het verstrekkingenpakket van genoemde wetten, zoals vergoeding van kosten van scholing, arbeidstraining, vervoer binnen- en buitenshuis, aanpassing van de woning, specifieke voorzieningen voor bepaalde categorieën van gehandicapten. Hierin nu voorziet genoemd artikel 60 van de Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering voor – globaal gezegd – de werknemers in het bedrijfsleven, terwijl de Algemene burgerlijke pensioenwet (Stb. 1966, 6) op dit terrein voorzieningen biedt voor globaal gezegd het overheids- en semi-overheidspersoneel. In evengenoemde wet is namelijk een aantal bepalingen opgenomen (de artikelen P6 tot en met P9), krachtens welke de directie van het Algemeen burgerlijk pensioenfonds de bevoegdheid heeft, een belanghebbende in het belang van het herstel van zijn gezondheid of in het belang van het behoud, het herstel of de bevordering van zijn arbeidsgeschiktheid te doen scholen dan wel ter zake hulpmiddelen te verstrekken. Dit geldt ook, indien het verlenen van invaliditeitspensioen nog niet aan de orde is. Het is namelijk zowel in het belang van de ambtenaar als in dat van het fonds, dat alle ter beschikking staande middelen worden aangewend om tot herstel van gezondheid en arbeidsgeschiktheid te geraken en als dat niet mogelijk is, in elk geval bij verminderde validiteit de nog bestaande capaciteiten zo optimaal mogelijk te benutten. Daartoe is ook een zo vroeg mogelijke signalering noodzakelijk.

Mede met het oog op het voorgaande is een tijdige inschakeling van de bedrijfsgeneeskundige dienst gewenst en is het zinvol het recht op bedrijfsgeneeskundige begeleiding in de rechtspositieregelingen tot uitdrukking te brengen. Het voorgaande houdt overigens nauw verband met de onlangs tot stand gekomen wijziging van het eerste lid van artikel P 1 van de Algemene burgerlijke pensioenwet bij wet van 29 mei 1974, Stb. 330.

Hierin is thans bepaald, dat de pensioenkeuring kan worden verricht door

de hiertoe aangewezen bedrijfsgeneeskundige dienst, zodat het mogelijk is deze pensioenkeuring te doen samenvallen met het geneeskundig onderzoek, dat plaatsvindt bij een vermoeden van blijvende ongeschiktheid voor het vervullen van de betrekking. Niet alleen wordt hiermede een tijdsbesparing bereikt en voorkomen, dat een belanghebbende nodeloos herhaalde medische onderzoeken moet ondergaan, maar tevens draagt dit ertoe bij, dat aan een bijzonder facet van de bedrijfsgeneeskunde, namelijk het meewerken aan revalidatie en herplaatsing in voorkomende gevallen in een zo vroeg mogelijk stadium aandacht kan worden besteed. Van belang is in dit verband ook, dat het bevoegd gezag gehouden is ziektegevallen zo spoedig mogelijk te melden bij de bedrijfsgeneeskundige dienst, zodat betrokkenen tijdig bedrijfsgeneeskundig kunnen worden begeleid: bij voorkeur – al dan niet na revalidatie – terug naar hun oorspronkelijke functie; indien noodzakelijk in een aangepaste functie, waar dan ook; en als er geen andere mogelijkheden resten, naar het invaliditeitspensioen.

2. Uitoefening van de bedrijfsgeneeskunde in samenwerking met het bevoegd gezag en andere organen

Een daadwerkelijke, alles omvattende bedrijfsgezondheidszorg kan slechts volledig tot haar recht komen in samenwerking met het bevoegd gezag en met andere organen, en strekt zich uit over de gehele duur van het dienstverband van belanghebbenden, vanaf de aanstellingskeuring tot aan het ogenblik van ontslag uit de dienst. Aangezien de uitoefening van de bedrijfsgeneeskunde, als onderdeel van het totale personeelsbeleid, beschouwd kan worden als een recht van het rijkspersoneel, dient hieraan in het A.R.A.R. en het A.O.B. een wettelijke basis te worden gegeven. Dit geschiedt in de nieuwe artikelen 35 tot en met 38 (resp. 31 tot en met 33c). Een nadere uitwerking zal plaatsvinden in een door ondergetekende te treffen beschikking op grond van het bepaalde in het tweede lid van artikel 35 van het A.R.A.R. (artikel 31 van het A.O.B.), alsmede in een nieuw ontworpen «Handleiding voor de bedrijfsgeneeskundige begeleiding ten behoeve van de burgerlijke rijksdienst», die door de directeur van de R.G.D. wordt uitgegeven. Voorts zal ook aandacht worden gegeven aan de voorlichting ter zake van het rijkspersoneel. Zulks is met name van belang voor de lijnchefs, aangezien deze bij de signalering van voorkomende gevallen en het bevorderen van het contact met de bedrijfsgeneeskundige een grote rol kunnen spelen.

Zoals in de artikelsgewijze toelichting nog nader zal worden uiteengezet, zal de bedrijfsgeneeskundige dienst in daartoe geëigende gevallen overleg plegen met de vertegenwoordigers van de medisch curatieve sector, vooral met het oog op de wederinpassing in het arbeidsproces – hetzij in de oorspronkelijke, hetzij in een aangepaste functie. Bovendien zal de bedrijfsgeneeskundige dienst – zo nodig in samenwerking met het Algemeen burgerlijk pensioenfonds – alle maatregelen doen treffen die in de sociale en medische revalidatiefase voor betrokkenen van belang zijn. Tenslotte zal, wanneer dit onvermijdelijk blijkt, de bedrijfsgeneeskundige dienst betrokkene begeleiden tot aan de pensioenkeuring die het begin kan vormen van een nieuwe arbeidsfase op een ander niveau of voor betrokkene het einde kan betekenen van zijn arbeidsleven.

3. De technische herziening

Voorgaande beschouwingen leiden er toe niet te volstaan met het hier en daar bijschaven van de huidige tekst, maar over te gaan tot een geheel andere opzet, waarbij een accent wordt gelegd op (het recht op) bedrijfsgeneeskundige begeleiding. Hierbij is het tevens mogelijk, het onderhavige onderdeel van het reglement door een nadere verdeling in paragrafen overzichtelijker te maken. Ook is van de gelegenheid gebruik gemaakt de tekst op bepaalde onderdelen door een wijziging te verduidelijken.

Hoewel van betrekkelijk geringe omvang zijn daarnaast nog enkele rechtspositionele verbeteringen aangebracht. Gewezen zij op artikel 39 lid 2, artikel 42 leden 3 en 4, laatste alinea, alsmede op artikel 49. (Vergelijk de huidige artikelen 35 lid 3, 44 leden 2 en 3, alsmede 49.) Voorts is in het eerste lid van artikel 43 in geval van ontslag betaling van bezoldiging gedurende 18 of 12 maanden thans gegarandeerd, met dien verstande dat de verlenging van deze periode ingevolge het bepaalde in het derde lid van artikel 39 ter zake niet geldt. Overigens is de huidige tweede volzin van het eerste lid van artikel 44 weggelaten, aangezien deze bepaling in de praktijk tot onbevredigende situaties leidde. Voor een nadere uiteenzetting moge worden verwezen naar de artikelsgewijze toelichting.

Artikelsgewijze toelichting op de wijziging van hoofdstuk VI van het Algemeen Rijksambtenarenreglement

§ 1 Bedrijfsgeneeskundige begeleiding

Artikel 35, leden 1 en 2

In het eerste artikel van het onderhavige hoofdstuk is de bedrijfsgeneeskundige begeleiding vooropgesteld. Deze komt de ambtenaar te allen tijde toe, niet alleen tijdens ziekte, met dien verstande evenwel dat zij uitsluitend gericht is op de ambtenaar in zijn arbeidssituatie, en niet daarbuiten.

Wil de bedrijfsgeneeskundige begeleiding effect sorteren, dan is ter zake regelmatig overleg en samenwerking nodig tussen het bevoegd gezag en de bedrijfsgeneeskundige dienst. Zonder een eigen inbreng van dat bevoegd gezag is een goede bedrijfsgeneeskundige zorg immers niet te realiseren. Samenwerking is ook nodig met betrekking tot de uitvoering van de revalidatie-artikelen (P6 t/m P8) van de Algemene burgerlijke pensioenwet, alsook in verband met de samenvoeging van de huiskeuring en de pensioenkeuring, zoals in de inleiding onder 1 is vermeld. De ondergetekende stelt zich voor de in het tweede lid bedoelde regelen te treffen in een beschikking, behelzende voorschriften voor de administratie, terwijl de directeur van de RGD ter zake nadere aanwijzingen zal geven in een uit te geven «Handleiding voor de bedrijfsgeneeskundige begeleiding ten behoeve van de burgerlijke rijksdienst».

Het ligt in het voornemen, de melding van de verhindering tot volledige dienstverrichting door het bevoegd gezag aan de bedrijfsgeneeskundige dienst – waarover nadere instructies worden opgenomen in de handleiding van de RGD – in principe altijd *onmiddellijk* te doen geschieden, ook derhalve bij gedeeltelijke dienstverrichting. Slechts ingeval een dienst niet onder de directe bedrijfsgeneeskundige zorg van de RGD valt zal dat anders zijn. Dan behoeft de melding in het algemeen eerst te geschieden ingeval de verhindering tot werken na veertien dagen nog voortduurt, tenzij de verhindering het gevolg is van een de ambtenaar overkomen ongeval.

In de gevallen waarin de dienst niet onmiddellijk aan de RGD behoeft te melden zal deze overigens wel zelf moeten registreren en bewaken. Hierbij moet bedacht worden dat bijvoorbeeld een frequent optredend kortdurend arbeidsverzuim een gegronde reden kan opleveren voor een bedrijfsgeneeskundig onderzoek op basis van artikel 36, derde lid onder a, omdat dit als een signaal kan worden beschouwd voor een dreigende of een bestaande verstoring in het gezondheidsevenwicht.

Afgezien van de verplichting tot de normale melding zal in de handleiding van de RGD ook het huidige voorschrift, vervat in de tweede volzin van het eerste lid van het huidige artikel 43 worden ingepast in het systeem van bedrijfsgeneeskundige begeleiding, terwijl ook bij gedeeltelijke ongeschiktheid de bedrijfsgeneeskundige begeleiding zal worden voortgezet.

Artikel 36, lid 1

De ambtenaar heeft de mogelijkheid, zijn bedrijfsarts te consulteren ter zake van met zijn arbeidssituatie samenhangende gezondheidsproblemen. Deze consultatie kan geschieden op het bedrijfsgeneeskundige spreekuur, terwijl de ambtenaar eveneens een bedrijfsgeneeskundig onderzoek kan aanvragen. Het bevoegd gezag beslist op laatstbedoeld verzoek waarbij het vanzelf spreekt dat het ter zake vooraf overleg pleegt met de bedrijfsgeneeskundige.

Artikel 36, lid 2

Dit artikel is praktisch gelijklopend aan het huidige derde lid van artikel 43, en heeft betrekking op periodieke onderzoeken.

Omdat de RGD streeft naar een gericht periodiek onderzoek is thans voorgeschreven, dat deze aanvragen om onderzoek gebeuren in overleg met of op aanwijzing van de bedrijfsgeneeskundige dienst. De aanwijzing kan vervat zijn in een uitslag van een aanstellingskeuring dan wel die van een normaal begeleidingsonderzoek of van een periodiek onderzoek.

Artikel 36, lid 3

Het huidige artikel 43, lid 2 is verwerkt onder a. Als gegronde redenen kunnen onder meer worden aangemerkt, dat een ambtenaar veelvuldig wegens ziekte het werk verzuimt, zonder aanwijsbare oorzaak gedurende langere tijd een verminderde arbeidsprestatie levert, aanpassingsstoornissen in de werksituatie vertoont, of herhaaldelijk bij kleine ongevallen is betrokken dan wel deze veroorzaakt.

Het bepaalde *onder b* opent de mogelijkheid tot onderzoek naar de mogelijkheden tot plaatsing in een andere volledige betrekking, waardoor in bepaalde gevallen pensioenkeuring kan worden voorkomen. De bepaling is ook van belang in verband met het bepaalde in het derde lid van artikel 98 ARAR waarin het onderzoek van de herplaatsingsmogelijkheden na pensioenkeuring is geregeld. Het is zeer wel mogelijk de medische kant van dit onderzoek – voor de vaststelling van de belastbaarheid met het oog op de werkzaamheden die nog kunnen worden verricht – reeds vóór de pensioenkeuring te doen plaatsvinden, waardoor de herplaatsingsprocedure kan worden versneld.

Artikel 36, lid 4

Dit lid heeft betrekking op de zo geheten buiten dienststelling en is van gelijke strekking als het huidige vierde lid van artikel 43, en wel met name ten aanzien van degenen die hun werk nog verrichten doch om medische redenen in feite hiertoe ongeschikt geacht moeten worden.

De tweede volzin van het huidige vierde lid van artikel 43 werd enigszins gewijzigd omdat het door het buiten dienst stellen verhinderd raken niet alleen aanspraak geeft op de uitkeringen van hoofdstuk VI, maar op alle hierin genoemde voorzieningen, met name die inzake de bedrijfsgeneeskundige begeleiding.

Artikel 36, lid 5

Als complement op het recht van de ambtenaar op bedrijfsgeneeskundige begeleiding heeft hij de plicht, aan het geneeskundige onderzoek, dat ter zake plaatsvindt, zijn medewerking te verlenen.

Is in het derde en vierde lid van dit artikel het recht op bijzondere (met name genoemde) begeleiding vastgelegd, in dit vijfde lid gaat het verder om de «normale» begeleiding in verband met ziekte. De gebruikelijke onderzoeken zijn onder a genoemd, terwijl hiermede nauw samenhangend onder b het dusgenaamde revalidatie-onderzoek is vermeld; in wezen is elk gesprek met, onderzoek door de bedrijfsgeneeskundige gericht op het hopelijk herstel van betrokkene. Bij een normaal verlopende bedrijfsgeneeskundige begeleiding zal, naast de behandelend geneeskundige, ook de bedrijfsgeneeskundige in de regel in een vroeg stadium kunnen vaststellen, of bijzondere maatregelen op het gebied van revalidatie moeten worden getroffen, waarvan hij het bevoegd gezag – uiteraard met instemming van de ambtenaar – in kennis zal dienen te stellen.

Aldus is met het onder b gestelde een feitelijke uitbreiding gegeven aan het eerste lid onder c. van het huidige artikel 41. Hieraan ligt ten grondslag het recht op revalidatiemaatregelen als bedoeld in hoofdstuk P van de Algemene burgerlijke pensioenwet. Het initiatief tot het ondergaan van een bedrijfsgeneeskundig onderzoek met het oog op «het recht op revalidatie» kan derhalve uitgaan van de bedrijfsgeneeskundige, maar ook van het bevoegd gezag en van belanghebbende zelf.

Zoals reeds in de inleiding is opgemerkt, vertoont de revalidatie een tweetal aspecten, namelijk het medische en het sociaal-medische aspect, wel te onderscheiden doch niet te scheiden.

«Maatregelen of voorzieningen in het belang van het herstel van zijn gezondheid» hebben hoofdzakelijk betrekking op de geneeskundige revalidatie, en worden getroffen in de curatieve sector van de geneeskunde. In dit opzicht zal de taak van de bedrijfsgeneeskundige dienst zich als regel kunnen beperken tot signaleren van voorkomende gevallen, tot het «volgen» van de behandeling, en tot het plegen van overleg en het verstrekken van informatie omtrent de functie-eisen, die bij de wederinpassing in de arbeid een rol kunnen spelen alsmede tot de bedrijfsgeneeskundige begeleiding hierbij.

Het sociaal-medische aspect komt tot uiting in «maatregelen of voorzieningen. . . in het belang van het behoud, het herstel of de bevordering van zijn arbeidsgeschiktheid».

Met de verwijzing naar de artikelen P6, P7 en P8 van de Algemene burgerlijke pensioenwet wordt tot uitdrukking gebracht dat deze maatregelen of voorzieningen worden getroffen door het Algemeen burgerlijk pensioenfonds, dat te dien aanzien voor de werknemers in overheidsdienst bij uitstek een soortgelijke positie inneemt als de uitvoeringsorganen krachtens de Ziektewet en de Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering voor de werknemers in het bedrijfsleven.

In dit opzicht kan het tot de taak van de bedrijfsgeneeskundige dienst worden gerekend, niet alleen een gewenste revalidatie te onderkennen en te signaleren, maar ook medewerking te verlenen aan de voorbereiding en uitwerking van het revalidatieplan, in samenwerking met het Algemeen burgerlijk pensioenfonds.

Artikel 36, lid 6

Het is duidelijk, dat het slagen van iedere revalidatievoorziening in hoge mate afhankelijk is van een vroegtijdige signalering – mogelijk eveneens door of via lijnchefs en personeelsdiensten – en niet in de laatste plaats van de volledige medewerking en inzet van de revalidant zelf, die misschien al te gemakkelijk uit verkeerd begrepen eigenbelang de voorkeur zou geven aan afkeuring en toekenning van invaliditeitspensioen. Veel zal in bepaalde ge-

vallen afhangen van de voorlichting door de bedrijfsarts en van de medewerking door het bevoegd gezag.

Hoewel de ambtenaar krachtens het bepaalde in artikel P7 van de Abp-wet zelf het recht heeft, de directie van het Algemeen burgerlijk pensioenfonds te verzoeken, hem voor het treffen van een revalidatievoorziening in aanmerking te brengen, is het een onderwerp van personeelszorg van het bevoegde gezag, hem hierbij behulpzaam te zijn. Het recht op deze hulp is in dit lid vastgelegd, waarbij nog zij opgemerkt, dat het bevoegd gezag hiertoe uiteraard niet zal overgaan zonder voorafgaand overleg met de betrokken ambtenaar.

Artikel 37, lid 1

Dit lid is nieuw en heeft ten doel de rechtszekerheid van de ambtenaar te bevorderen: hij zal schriftelijk moeten worden ingelicht over het aangevraagde bedrijfsgeneeskundig onderzoek, de reden ervan en de bepaling waarop het berust. Aangezien elk ziekteverzuim, zoals hierboven onder artikel 35 lid 2 is aangegeven, door het bevoegd gezag aan de bedrijfsgeneeskundige dienst zal moeten worden gemeld, en deze dienst belanghebbende kan oproepen voor het ondergaan van een bedrijfsgeneeskundig onderzoek, kan deze informatie vooraf bij «normaal» ziekteverzuim om praktische redenen achterwege blijven, omdat zulk een onderzoek in deze gevallen vanzelfsprekend kan worden geacht.

Artikel 37, lid 2

Dit lid komt zakelijk overeen met het huidige tweede lid van artikel 41.

Artikel 37, lid 3

De eerste volzin van dit lid komt zakelijk overeen met die van het eerste lid van het huidige artikel 42.

De tweede volzin werd gewijzigd, omdat «verklaringen» als in de huidige tekst vermeld als regel niet worden afgegeven. De heronderzoekcommissie zal zich in voorkomende gevallen met de door belanghebbende genoemde medicus in verbinding stellen.

Opgemerkt wordt, dat krachtens de voorgestelde bepalingen de ambtenaar, die na een periodiek onderzoek of een onderzoek wegens «gegronde redenen» buiten dienst gesteld is, thans eveneens het recht heeft op indiening van een bezwaarschrift en op een commissoriaal heronderzoek.

Artikel 37, lid 4

Dit lid komt in hoofdzaak overeen met het tweede en derde lid van het huidige artikel 42, met dien verstande, dat de op dit punt gegroeide praktijk- — aanwijzing van commissieleden door het hoofd van de bedrijfsgeneeskundige dienst — thans is vastgelegd, waardoor het bepaalde in het vierde lid van het huidige artikel 42 overbodig is.

Artikel 38, lid 1

Het vermoeden, dat een ambtenaar blijvend ongeschikt is zijn betrekking te vervullen, kan in elk stadium van de bedrijfsgeneeskundige begeleiding ontstaan. Voor de definitieve vaststelling hiervan dient in overleg met het bevoegd gezag een afzonderlijk geneeskundig onderzoek plaats te vinden, zulks mede in verband met het recht van de ambtenaar, overeenkomstig het bepaalde in het vijfde lid van artikel P1 Algemene burgerlijke pensioenwet een geneeskundige aan te wijzen, die bedoeld onderzoek kan bijwonen in

het geval dit tevens geldt als de pensioenkeuring overeenkomstig het bepaalde in artikel E2 van genoemde wet. Een en ander is thans in dit nieuwe lid vastgelegd.

Voor het geval het initiatief van het onderzoek als bedoeld in dit lid uit zou gaan van het bevoegd gezag, dan zal in verband met het vereiste overleg geen aanvraag om keuring plaatsvinden, voordat de bedrijfsgeneeskundige dienst van oordeel is, dat er geen andere oplossing is en dat betrokkene voldoende daarop is voorbereid. Hierdoor wordt vermeden dat een «huiskeuring» wordt aangevraagd zonder dat er een daaraan voorafgaande daadwerkelijke bedrijfsmedische begeleiding is geweest, iets wat onder vigeur van de huidige bepalingen wel kan voorkomen. Dit geldt ook voor de buiten dienst gestelden (huidige artikel 43, lid 4 juncto 2 en 3). Deze tot het moment van onderzoek niet verhinderde ambtenaren zijn door de buiten dienststelling verhinderd geraakt en komen daarmee onder de bedrijfsmedische begeleiding, waar iedere ambtenaar recht op heeft.

Het kan dus niet meer voorkomen – wat onder de huidige bepalingen nog kan en ook wel gebeurt – dat de uitslag van een onderzoek ingevolge het bepaalde in het huidige tweede of derde lid van artikel 43 direct leidt tot de uitspraak «blijvend ongeschikt» en dus via het vijfde lid naar pensioenkeuring.

Vóór het woord «dienstherhvatting» is het woord «volledige» ingevoegd. Voor de gevallen, dat iemand nog wel geschikt wordt bevonden voor een gedeeltelijke dienstvervulling, zal naar een andere oplossing moeten worden gezocht. Zo kan bijvoorbeeld revalidatie met omscholing de man geschikt maken voor de volledige vervulling van een andere dan zijn eigen betrekking; een en ander zal wel in een vroeg stadium van de begeleiding aan de orde moeten zijn gekomen. Er zijn ook gevallen denkbaar, dat het beter is om tot een afkeuring en toekenning van een invaliditeitspensioen te komen, met daarna plaatsing voor een gedeeltelijke dagtaak (eventueel in de voormalige eigen betrekking).

De in het onderhavige lid bedoelde gevallen blijven dus beperkt tot die, waarbij na een gedegen bedrijfsgeneeskundige begeleiding pensioenkeuring onontkoombaar is gebleken, omdat plaatsing elders, revalidatie e.d. niet mogelijk is geweest of geen bevredigend resultaat heeft opgeleverd.

Artikel 38, lid 2

Dit lid geeft, aangepast aan de situatie ontstaan door de hierboven vermelde wijziging van artikel E2 van de Algemene burgerlijke pensioenwet, de zakelijke bedoeling weer van het vijfde lid van het huidige artikel 43.

§ 2. Bezoldiging in geval van ziekte tijdens het dienstverband

Artikel 39, lid 1

Dit lid komt overeen met het eerste lid van het huidige artikel 35.

Artikel 39, lid 2

De huidige redactie van het derde lid van artikel 35 houdt in dat de tijd, gedurende welke een werknemer zijn dienst niet volledig (maar wel voor ten minste 45 % van zijn normale werktijd) verricht, voor de vaststelling van de in het eerste lid genoemde termijnen volledig wordt medegeteld. Aangezien aan deze bepaling in de praktijk een ruimere uitleg werd gegeven, is besloten deze praktijk te volgen. Volgens de nieuwe bepaling dienen deze termijnen in voorkomende gevallen te worden verlengd met het aantal dagen, waarop belanghebbende zijn dienst voor ten minste 45% heeft verricht.

Artikel 39, lid 3

Het bepaalde in lid 3 is aangepast aan de wijziging van lid 2, terwijl het voorts enigszins duidelijker dan in het vierde lid van het huidige artikel 35 is geformuleerd.

Artikel 39, lid 4

Het huidige derde lid van artikel 35 is, zij het in andere bewoordingen, verwerkt in de voorgestelde redactie van het vierde lid, aanhef en onder a, van artikel 39.

Het onder b. bepaalde komt zakelijk overeen met het bepaalde in lid 2 van het huidige artikel 35 met dien verstande, dat het woord «belangrijke» is vervangen door «overwegende».

In de tekst van de huidige artikelen 35 lid 2, 45 en 46a inzake het begrip «dienstongeval» is de norm gesteld, dat de verhindering dienst te verrichten, in belangrijke mate haar oorzaak moet vinden in de aard der werkzaamheden dan wel in de bijzondere omstandigheden, waaronder deze worden verricht. In de praktijk geeft dit echter aanleiding tot moeilijkheden, met name bij psychische aandoeningen en bij hartkwalen.

In deze gevallen is de oorzaak van de ziekte veelal gelegen in een complex van factoren, waarbij de dienstverrichting uiteraard in zekere, min of meer beperkte mate een rol speelt. Het is duidelijk, dat niet in al dergelijke gevallen een morele gehoudenheid van de overheid-werkgever aanwezig geacht moet worden om iets extra's te doen boven de normale voorzieningen, die voor de ambtenaar bij ziekte gelden.

In verband met het voorgaande moet die gehoudenheid eerst geacht worden aanwezig te zijn, wanneer de ziekte of het ongeval voor ten minste 50% aan de dienst valt toe te schrijven. Dat ware in de bepaling tot uitdrukking te brengen door de woorden «in belangrijke mate» te vervangen door: in overwegende mate.

Artikel 39, lid 5

Deze tekst komt overeen met die van het vijfde lid van het huidige artikel 35.

Artikel 40

Dit artikel is gelijklopend aan het huidige artikel 37.

Artikel 41, lid 1

Dit lid behelst de sanctiebepaling van het huidige artikel 38, waaraan evenwel onder c. een derde situatie is toegevoegd, die helaas in toenemende mate voorkomt, doch niet altijd te vermijden is. Indien binnen een half jaar na de aanstellingskeuring wordt vastgesteld, dat betrokkene bewust onjuiste informatie omtrent zijn gezondheidstoestand heeft verstrekt of gegevens heeft verzwegen, en dat betrokkene voor de vervulling van zijn ambt niet zou zijn goedgekeurd zo de juiste en volledige gegevens ter beschikking waren gesteld, zodat duidelijk sprake is van een «vlucht in de sociale verzekering», dan dient geen aanspraak op doorbetaling van bezoldiging te bestaan.

Artikel 41, leden 2 en 3

Deze leden komen overeen met het bepaalde in het huidige artikel 39.

Deze leden komen overeen met het thans bepaalde in respectievelijk het eerste lid onder b. van artikel 41 en in artikel 40.

§ 3. Bezoldiging of uitkering wegens ziekte na beëindiging van het dienstverband

Artikel 42, lid 1

De wijziging van het eerste lid van het huidige artikel 44 betekent een verbetering in de rechtspositie van de ambtenaar – met name van de ambtenaar in vaste dienst – die, voor zijn ontslag ziek geworden, ten tijde van de datum van ingang van het ontslag nog arbeidsongeschikt is. Het is namelijk niet alleen mogelijk, dat de datum van het ontslag voor de aanvang van de ziekte is vastgesteld, doch ook dat de ambtenaar in verband met de ziekte wordt ontslagen ingevolge het bepaalde in artikel 98, eerste lid, onder f. van het ARAR.

Nu de keurings- en de ontslagprocedure kunnen worden versneld omdat de huis- en de pensioenkeuring kunnen samenvallen, is het in toenemende mate mogelijk dat de periode van 18 of 12 maanden, als bedoeld in het eerste lid van het huidige artikel 35, gedurende welke de ambtenaar recht heeft op doorbetaling van de volledige bezoldiging, nog niet is verstreken. De wijziging van het slot van het eerste lid beoogt te voorkomen, dat de ambtenaar ten gevolge van het ontslag in bedoeld recht wordt beperkt.

Met het bezigen van het woord «kalendermaanden» en van de zinsnede «het eerste lid van» is beoogd te accentueren dat de uitbreiding, die het tweede lid van het nieuwe artikel 39 aan bedoelde perioden tijdens het dienstverband geeft, in geval van ontslag niet «nawerkt».

De huidige tweede volzin van het eerste lid van artikel 44 houdt in dat de laatstelijk genoten bezoldiging nog gedurende een vol jaar na de datum van ontslag wordt doorbetaald, indien de ambtenaar direct voor deze datum zijn dienst voor ten minste 45% van zijn werktijd heeft verricht. Aangezien deze bepaling in de praktijk tot onbevredigende situaties en zelfs wel tot excessen heeft geleid, is er geen reden haar te handhaven, te minder nu vorenvermelde verbetering in de eerste volzin is aangebracht. Bovendien is in de voorgestelde tweede volzin voorgeschreven, dat het recht op doorbetaling van bezoldiging tot een jaar wordt beperkt, indien het in dit lid bedoelde ontslag is verleend in verband met het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd.

Artikel 42, lid 2

Vergeleken bij het bepaalde in de tweede volzin van de huidige bepaling zijn thans ingevoegd de woorden «in verband met de aanvaarding van een volledige betrekking».

Deze inlas voorkomt, dat degene, die in verband met zijn gedeeltelijke arbeidsgeschiktheid slechts een betrekking met een gedeeltelijke dagtaak heeft kunnen aanvaarden, buiten de nawerking zou vallen. De redactie van deze volzin is trouwens ook overigens gewijzigd om de bedoeling ervan beter tot haar recht te doen komen.

Artikel 42, lid 3

Deze bepaling is een uitvloeisel van het beginsel, dat het (gewezen) rijks-personeel niet minder aanspraken heeft, dan wanneer het ingevolge de Ziektewet en de Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering verzekerd zou zijn geweest.

Krachtens artikel 8 sub a van de Ziektewet wordt mede als werknemer beschouwd degene, die krachtens de verplichte verzekering ingevolge de Ziektewet ziekengeld ontvangt. Een reeds ontslagen werknemer die bij wijze van «nawerking» ziekengeld ontvangt, blijft dus verzekerd. Wordt hij binnen een maand na zijn herstel wederom ziek, dan heeft hij opnieuw aanspraak op ziekengeld, met dien verstande dat de herhaalde ongeschiktheid als een voortzetting van de vorige wordt beschouwd en dat de uitbetaling van ziekengeld wordt beëindigd wanneer deze in totaal gedurende een termijn van 52 weken heeft plaatsgevonden.

De bepaling, vervat in de laatste volzin, komt materieel overeen met het bepaalde in het voorgestelde derde lid van artikel 39.

Artikel 42, lid 4

Het begin van de eerste volzin is aangepast aan de wijziging van het eerste lid.

Overigens zijn aan de tweede volzin toegevoegd de woorden «of een uitkering krachtens de Regeling uitkering wegens functioneel leeftijdsontslag, dan wel weigert een verzoek te doen tot het instellen van een geneeskundig onderzoek volgens de bepalingen van de Algemene burgerlijke pensioenwet».

Ingevolge artikel 12 van genoemde regeling wordt de uitkering wegens functioneel leeftijdsontslag verminderd met het bedrag van de aanspraken krachtens het bepaalde in het huidige artikel 44. Thans ontvangt de gewezen ambtenaar, die recht heeft op zowel een uitkering overeenkomstig de normen van de Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering als een uitkering wegens functioneel leeftijdsontslag uit twee bronnen een uitkering. Met bovenvermelde toevoeging wordt uitsluitend beoogd een administratieve vereenvoudiging te bereiken door de uitkering wegens functioneel leeftijdsontslag als zodanig in deze gevallen volledig uit te betalen.

Ten aanzien van een ontslagen ambtenaar kan «het gezag dat tot het verlenen van ontslag bevoegd is» uiteraard niet meer het in artikel E2 van deze wet bedoelde verzoek aan de directie van het pensioenfonds doen tot het instellen van het in hoofdstuk P dier wet geregelde geneeskundig onderzoek. De gewezen ambtenaar zal zelf dit verzoek moeten doen ingeval hij in beginsel in aanmerking kan komen voor een invaliditeitspensioen.

In de praktijk is het voorgekomen, dat een ambtenaar dit weigerde, het aldus onmogelijk makend, dat hem een invaliditeitspensioen zou worden toegekend, waardoor zijn uitkering overeenkomstig de normen van de Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering zou kunnen worden ingetrokken of verminderd. Uit dien hoofde lijkt het gewenst aan een dergelijke weigering de sanctie te verbinden van verval van deze uitkering.

Het slot van de tweede volzin van het huidige vijfde lid is redactioneel verduidelijkt, terwijl de laatste volzin van het voorgestelde lid nieuw is en een «nawerkingsbepaling» behelst overeenkomstig het bepaalde in artikel 19, derde lid, van de Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering.

Artikel 42, lid 5

Artikel 46 regelt in geval van zwangerschap en bevalling het recht op doorbetaling van de volle bezoldiging en wel

gedurende zes weken tot en met de vermoedelijke datum van de bevalling, dan wel zoveel langer of korter als de bevalling op een latere, respectievelijk vroegere datum plaatsvindt;

gedurende zes weken na de datum, waarop de bevalling plaatsvindt. Is belanghebbende na afloop van deze termijn nog niet tot dienstherovating in staat, dan kan van ziekte gesproken worden en is vanaf de datum van bevalling het bepaalde in artikel 39 van toepassing.

Een gewezen ambtenaar behoudt in het algemeen deze aanspraken, in-

dien de bevalling waarschijnlijk is, onderscheidenlijk plaatsvindt binnen vier maanden na haar ontslag. (De Ziektewet kent hiervoor overigens een termijn van tien weken). Aangezien de tekst van lid 4 van het huidige artikel 44 tot vragen en verschillende toepassingen aanleiding gaf, is in het voorgestelde lid voor een andere, duidelijker formulering gekozen.

De tweede volzin van het vierde lid van het huidige artikel 44 is aangepast aan de aanspraken, welke de gewezen ambtenaar ingevolge de Ziektewet zou hebben gehad, ware hij ingevolge die wet verzekerd geweest; in het bijzonder is gelet op het in de toelichting op lid 3 hierboven genoemde artikel 8 sub a van de Ziektewet, waardoor mede als werknemer wordt beschouwd degene, die ziekgeld – waaronder ook te verstaan de zogenaamde zwangerschaps- en bevallingsuitkering – ontvangt.

Artikel 42, leden 6 en 9

Deze bepalingen komen materieel overeen met het vijfde en het zevende lid van het huidige artikel 44.

Artikel 42, lid 7

Evenals nagelaten betrekkingen van in actieve dienst overleden ambtenaren ingevolge het in artikel 102 bepaalde aanspraak kunnen maken op een overlijdensuitkering over een tijdvak van drie maanden ter hoogte van de volledige bezoldiging, kunnen nagelaten betrekkingen van gewezen ambtenaren ingevolge het achtste lid van het huidige artikel 44 een overlijdensuitkering ontvangen. Deze uitkering gedurende drie maanden is gelijk aan de laatstelijk genoten bezoldiging, dan wel aan de «uitkering overeenkomstig de normen van de Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering». Indien laatstbedoelde uitkering is berekend naar een arbeidsongeschiktheid van 80% of meer, dan wordt de overlijdensuitkering verhoogd tot 100% van de laatstelijk genoten bezoldiging.

Ten einde een en ander duidelijker tot uitdrukking te brengen, en tevens cumulatie met de uitkering als bedoeld in artikel Q 6 van de Algemene burgerlijke pensioenwet te voorkomen, is de tekst van het achtste lid van het huidige artikel 44 herzien.

Artikel 42, lid 8

In de eerste volzin zijn de woorden «een uitkering krachtens de Algemene Ouderdomswet» geschrapt als steeds op de laatstelijk genoten bezoldiging in mindering te brengen bedrag. Het komt namelijk voor, dat iemand na zijn 65ste jaar nog in dienst komt of blijft. Hij is alsdan in het genot van een uitkering krachtens de Algemene Ouderdomswet. Het wordt nu onjuist geoordeeld, in een dergelijk geval deze uitkering tijdens ziekte na ontslag op de, nog gedurende ten hoogste een jaar na de aanvang van de verhindering wegens ziekte te genieten, laatstelijk genoten bezoldiging in mindering te brengen, gezien de strekking betrokkene nog gedurende dat jaar in dezelfde omstandigheden te laten als toen hij zijn werk nog verrichtte.

Voor zover het een ontslag betreft wegens het bereiken van de 65-jarige leeftijd geldt dit argument niet, aangezien de uitkering krachtens de Algemene Ouderdomswet juist bij het bereiken van die leeftijd wordt verleend.

In de laatste volzin is derhalve voor dat geval de aftrek van deze uitkering gehandhaafd, zij het alleen voor zover deze het in artikel J6 van de Algemene burgerlijke pensioenwet bedoelde inbouwbedrag te boven gaat.

Aangezien voorts de bezoldiging of de uitkering in de praktijk wordt uitbetaald bij wijze van voorschot op het invaliditeits- of het ouderdomspensioen of dergelijke, is hierin voorzien en de mogelijkheid geopend tot verrekening achteraf over te gaan, hetgeen eveneens van belang is met betrekking tot inkomsten uit of in verband met arbeid of bedrijf.

§ 4 Bijzondere voorzieningen

Artikel 43

Dit artikel stemt overeen met het huidige artikel 46.

Artikelen 44 en 45

Deze artikelen komen inhoudelijk overeen met de huidige artikelen 46a en 45, met dien verstande dat het zinsdeel «in belangrijke mate» is gewijzigd in «in overwegende mate». Voor een toelichting zij verwezen naar hetgeen dienaangaande bij het nieuwe artikel 39 lid 4 is vermeld.

Voorts is aan artikel 45 nog een vierde lid toegevoegd, teneinde een basis te geven aan de verhoging van de in dit artikel bedoelde uitkeringen met een compensatie van de verschuldigde premie ingevolge de Algemene Ouderdomswet en de Algemene Weduwen- en Wezenwet. De in het vierde lid bedoelde verhoging dient te worden berekend volgens de formule:

$$\text{verhoging} = u \times \frac{p}{100 - p}, \text{ waarin}$$

u voorstelt: de uitkering als bedoeld in de eerste drie leden van dit artikel en p voorstelt: de som van de percentages van de ingevolge voornoemde wetten te heffen premie.

§ 5 Overige bepalingen

Artikel 46

In dit artikel is vastgelegd het recht op doorbetaling van bezoldiging in verband met zwangerschap en bevalling, dan wel wegens gebreken, hetgeen voorheen was geregeld in artikel 36.

Overigens wordt volledigheidshalve verwezen naar de toelichting bij het vijfde lid van artikel 42.

Artikelen 47 en 48

Deze artikelen komen inhoudelijk overeen met de huidige artikelen 47 en 48.

Artikel 49

De kleine groep ambtenaren in de zin van het Algemeen Rijksambtenarenreglement, die geen ambtenaar zijn in de zin van de Algemene burgerlijke pensioenwet en derhalve verzekerd zijn krachtens de Ziektewet, hebben tijdens ziekte geen recht op uitbetaling van ziekingeld gedurende de wachtdagen, waarna het ziekingeld 80 % van de bezoldiging bedraagt.

Aangezien dit als een leemte kan worden beschouwd, terwijl zich in de praktijk bovendien administratieve problemen voordoen met betrekking tot de herziening van de bezoldiging en eventuele verrekening van hetgeen te veel is uitbetaald beoogt de voorgestelde aanvulling bedoelde categorie tijdens de duur van zijn dienstverband te verzekeren van doorbetaling van volledige bezoldiging.

Toelichting op de wijzigingen in het Arbeidsovereenkomstenbesluit

Voor de regeling van de voorzieningen in verband met ziekte voor de arbeidscontracten in hoofdstuk III, § 6 van het Arbeidsovereenkomstenbesluit is dezelfde systematiek aangehouden als die van hoofdstuk VI van het Algemeen Rijksambtenarenbesluit. Voor wat de wijzigingen betreft zij verwezen naar de hiervoor gaande artikelsgewijze toelichting.

De Minister van Binnenlandse Zaken,
De Gaay Fortman